

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи
підготовки бакалаврів галузі знань 0305 - «Економіка і підприємництво»
за напрямом 6.030502 – «Економічна кібернетика»
у Бердянському державному педагогічному університеті

Відповідно до пункту 4 «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001р. №978, згідно наказу Міністерства освіти і науки України „Про проведення акредитаційної експертизи” від 13 березня 2018 року № 235-л з метою проведення акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.030502 – «Економічна кібернетика» у Бердянському державному педагогічному університеті експертна комісія у складі:

Черняка
Олександра Івановича

– завідувача кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктора економічних наук, професора, голови комісії;

Меркулової
Тамари Вікторівни

– завідувача кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктора економічних наук, професора

провела у строк з 21 по 23 березня 2018 року безпосередньо в Бердянському державному педагогічному університеті (далі – БДПУ) акредитаційну експертизу навчального закладу щодо надання освітніх послуг, пов'язаних з підготовкою фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» освітнього рівня «бакалавр». Експертиза проводилася відповідно до вимог: „Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах”, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 978 (далі – Положення про акредитацію); „Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи”, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2002 року № 16 і зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 січня 2002 р. за № 81/6369; „Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти”, що затверджені наказом

Голова комісії

 О.І. Черняк

Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. № 847 та зареєстровані Міністерством юстиції України 19 січня 2004 р. за № 75/8674 (далі – Ліцензійні вимоги); Наказу МОНмолодьспорту № 1377 від 29.11.2011 р. "Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 р. № 847"; вимог до акредитації напряму (спеціальності) підготовки фахівців за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, що затверджені рішенням ДАК від 24 лютого 2004 р., протокол № 49, рішення ДАК України від 05.10.2010 р. протокол № 85. Експертна комісія встановила:

1. Загальна характеристика вищого навчального закладу

Бердянський державний педагогічний університет як заклад вищої освіти заснований у 1872 році як Бердянська чоловіча гімназія і є одним із найстаріших вищих навчальних закладів Запорізької області. Реорганізовано в державний університет 25 липня 2002 року згідно з розпорядженням № 420-р Кабінету Міністрів України та наказу Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 року № 446.

Основними документами, що забезпечують умови діяльності БДПУ є:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 25 липня 2002 р. № 420-р «Про створення Бердянського державного педагогічного університету» та наказ Міністерства освіти і науки України від 5 серпня 2002 року № 446;
- Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи серія АОО № 220014 від 12.09.2002 р.;
- Сертифікат Міністерства освіти і науки України серія РД IV № 0855239 про акредитацію за статусом вищого закладу вищої освіти від 13 липня 2012 року, термін дії до 01.08.2017 р.;
- Довідка про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України від 26 січня 2008 року № 08-Д-81;
- Довідка з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) від 12.06.2007 р. № 368241;
- Статут Бердянського державного педагогічного університету, прийнятого на конференції трудового колективу від 2 вересня 2016 року і затверджено встановленим порядком;
- Ліцензія Міністерства освіти і науки України, серія АГ № 582864 від 15.02.2012 р.

Тотожність матеріалів представленої акредитаційної справи та тих, які знаходяться в Міністерстві освіти і науки України, гарантована керівництвом БДПУ.

Університет засновано на загальнодержавній власності й підпорядковано Міністерству освіти і науки України.

Голова комісії

О.І. Черняк

Адреса університету: 71100, м. Бердянськ, вул. Шмідта, 4,
 телефон: 06153-36244,
 факс: 06153-4-74-68,
 e-mail: rector_bdpu@org.ua
 http: //www.bdpu.org.ua

Належність до відомства – Міністерство освіти і науки України.

Форма власності – державна.

Рівень акредитації – IV.

Як юридична особа Бердянський державний педагогічний університет має майно, самостійний баланс, розрахунковий рахунок, печатку зі своєю назвою, штамп та інші атрибути юридичної особи.

Згідно чинної ліцензії підготовка фахівців здійснюється за освітньо-кваліфікаційними рівнями: «бакалавр», «магістр» за 79 напрямками та спеціальностями денної та заочної форм навчання. Перепідготовка фахівців здійснюється за 2 напрямками і 2 спеціальностями.

На підставі розгляду основних установчих та реєстраційних документів БДПУ, ліцензій та сертифікатів про акредитацію, наданих матеріалів та вивчення реального стану справ у БДПУ експертна комісія дійшла висновку, що документи, які забезпечують правові основи діяльності Бердянського державного педагогічного університету, є достовірними, відповідають нормативам Міністерства освіти і науки України та свідчать про можливість акредитації напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика».

Формування контингенту студентів за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» здійснюється згідно чинної ліцензії. Організація навчального процесу, самостійної роботи студентів, контроль знань, порядок проведення практик, оформлення та видання навчально-методичних розробок проводиться відповідно до нормативних документів Міністерства освіти і науки України, що регламентують освітній процес.

Для підготовки фахівців (у тому числі за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика») університет має необхідну матеріальну базу. Організаційна структура університету включає:

- 6 (шість) факультетів: дошкільної, спеціальної та соціальної освіти; психолого-педагогічної освіти та мистецтв; філології та соціальних комунікацій; фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти; фізичного виховання; гуманітарно-економічний;

- Центр доуніверситетської підготовки і післядипломної освіти та підготовче відділення.

Крім цього у БДПУ діють: 1) археологічна науково-дослідна лабораторія; 2) навчальна психолого-консультативна лабораторія.

Голова комісії

О.І. Черняк

У Бердянському державному педагогічному університеті успішно функціонує аспірантура, у якій здійснюється підготовка з 5 спеціальностей 5 наукових галузей. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 1299 від 11.11.2011 року вперше в історії університету відкрито докторантуру зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Згідно з постановою президії ВАК України № 100-06/5 від 31 травня 2011 року в БДПУ створено спеціалізовану вчену раду К 18.053.01 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальностями: 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізика); 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти та К 18.092.01 – з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальностями: 10.01.01 – українська література; 10.01.05 – порівняльне літературознавство.

Освітній процес щодо підготовки фахівців станом на 01.03.2018 р. забезпечує 257 науково-педагогічних працівників, з них докторів наук, професорів 34 особи, кандидатів наук, доцентів 172 осіб. Базова освіта всіх науково-педагогічних працівників відповідає профілю дисциплін, які вони викладають.

Станом на 01.03.2018 р. в університеті навчається 5002 студенти, освітній процес забезпечують 257 науково-педагогічних працівників. Серед науково-педагогічних працівників університету працює: докторів наук, професорів – 34 (13,23 %); кандидатів наук, доцентів – 172 (66,93 %)

Підготовку фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» галузі знань 0305 - «Економіка та підприємництво» освітнього рівня «бакалавр» забезпечує випускова кафедра економіки та фінансів. Кафедра економіки та фінансів, в попередньому, кафедра економічної кібернетики була створена в 2001 році в Азовському регіональному інституті управління для підготовки фахівців зі напрямом «Економічна кібернетика» і в результаті приєднання увійшла в структуру факультету економіки та управління БДПУ. З 1 вересня 2017 року у зв'язку з об'єднанням кафедр була створена кафедра економіки та фінансів (наказ № 140а від 1.09.2017). Кафедру економіки та фінансів очолює доктор економічних наук, професор П.В. Захарченко. Випускова кафедра організовує освітній процес з підготовки бакалаврів з урахуванням розроблених в БДПУ навчальних планів і програм, положень про державну атестацію студентів, організацію самостійної роботи студентів та систему контролю їх знань, організацію наукових досліджень, концепції та плану з виховної роботи, планування видання навчально-методичних розробок, індивідуальних планів роботи викладачів.

Комісією перевірені первинні документи, що підтверджують: склад та характеристика кафедр, що забезпечують навчання за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика», рівень їх підготовки та підвищення кваліфікації;

Голова комісії

О.І. Черняк

зміст організації наукових досліджень; загальні відомості про стан навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітньої послуги вказаного напрямку. Акредитаційна експертиза проводилась з урахуванням заявленого ліцензійного обсягу 20 осіб денної форми навчання.

Навчальним планом напрямку 6.030502 - «Економічна кібернетика» передбачено 7230 годин, викладання яких на 100% забезпечено науково-педагогічними працівниками з науковими ступенями та вченими званнями, у тому числі, на штатних науково-педагогічних працівників з науковим ступенем та вченим званням припадає 100% годин, з них на докторів наук, професорів та доцентів 85,84%.

В концепції освітньої діяльності БДПУ з підготовки бакалаврів напрямку 6.030502 - «Економічна кібернетика» представлені результати моніторингу ринку праці та ринку освітніх послуг даної спеціальності та за своєю структурою і змістом відповідають вимогам, встановленим Міністерством освіти і науки України.

Експертна комісія дійшла висновків:

1. Доцільність випуску фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» обґрунтована гострою потребою регіону у висококваліфікованих кадрах як наукового, так і прикладного спрямування, підтверджена замовленнями. Спеціальність має визначені перспективи розвитку.

2. Комісія констатує, що документи, які забезпечують правові основи діяльності Бердянського державного педагогічного університету, є достовірними, відповідають умовам акредитації та свідчать про можливість підготовки фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика».

2. Формування контингенту студентів

Підготовка за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» здійснюється відповідно до ліцензованого обсягу прийому — 20 осіб денної форми навчання.

Набір студентів для отримання освітнього рівня «бакалавр» здійснюється за умови наявності вищої освіти. Організація і проведення прийому студентів відповідає вимогам законодавчих та нормативних документів. Для формування контингенту бакалаврів в БДПУ розроблена Комплексна програма з профорієнтаційної роботи, яка містить заходи, що забезпечують формування контингенту бакалаврата в обсязі діючої ліцензії.

Основним джерелом формування контингенту студентів є випускники шкіл та вищих професійних закладів міста і області. У зв'язку з потребою економіки Бердянського регіону у фахівцях з економічної кібернетики

Голова комісії

О.І. Черняк

освітнього рівня «бакалавр», з учнями шкіл та вищих професійних закладів проводиться профорієнтаційна робота щодо сутності професії та особливостей щодо подальшого освітнього та професійного зростання. Спрямованість курсових робіт сприяє виявленню та розвитку здібностей студентів та їх спрямованості щодо подальшого вибору освітнього рівня.

Зарахування на освітній рівень «бакалавр» відбувається на основі середнього балу диплома. При зарахуванні враховуються також наукові досягнення студентів. Для забезпечення відкритості та гласності вступу до бакалаврату розроблені та затверджені Положення та вимоги до вступника бакалаврату.

Відповідальним структурним підрозділом з підготовки фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» галузі знань 0305 - «Економіка та підприємництво» є кафедра «Економіки та фінансів», яку очолює д.е.н., професор Захарченко П.В. Напрямок акредитовано за IV рівнем згідно з ліцензією серія НД-II № 0876944 від 30 червня 2015 року.

З метою формування у молоді мотивації до продовження навчання, пропагування досягнень в галузі застосування економічної кібернетики, виявлення невирішених проблем та залучення студентів використовуються наступні форми та методи роботи:

- 1) організація та проведення для молоді регіону та України наукових зустрічей, круглих столів, олімпіад тощо;
- 3) організація, проведення та залучення шкільної молоді до участі у наукових роботах кафедри;
- 4) залучення до участі у конкурсах, організованих різними фундаціями;
- 5) участь викладачів та студентів БДПУ в організації та проведенні олімпіад для учнів шкіл та конкурсів наукових робіт Малої Академії Наук;
- 6) бесіди та лекції щодо наукових і прикладних аспектів спеціальності для молоді та співробітників підприємств та організацій міста і області.

Керівництво соціально-гуманітарного факультету, науково-педагогічні працівники кафедри економіки та фінансів проводять цілеспрямовану багатопрофільну профорієнтаційну роботу не лише серед потенційних абітурієнтів, а й серед керівників підприємств і установ регіону. Інформація про напрям «Економічна кібернетика» систематично доводиться до майбутніх студентів через засоби масової інформації (газети, радіо, телебачення), спеціально видані інформаційні бюлетені, організовуються семінари, зустрічі науково-педагогічних працівників кафедри з майбутніми студентами-бакалаврами.

Декан факультету, завідувач випускової кафедри виступають перед керівниками підприємств, установ і організацій, навчальних закладів міста Бердянська і регіону, доводячи інформацію про напрям «Економічна

Голова комісії

О.І. Черняк

кібернетика», особливості підготовки, вимоги щодо вступу до бакалаврата, перспективи майбутньої професійної діяльності випускників тощо.

Зазначені заходи сприяють поліпшенню якісного складу студентів, більш свідомому обранню ними майбутнього фаху, обумовлюють ефективність освітнього процесу.

Експертна комісія дійшла висновку: робота щодо формування контингенту студентів у Бердянському державному педагогічному університеті відповідає встановленим вимогам до акредитації. Організаційні, методичні та виховні заходи забезпечують формування якісного складу студентів за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» із дотриманням ліцензійних обсягів.

3. Зміст підготовки фахівців

Освітній процес за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» здійснюється у відповідності до освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики, навчального плану та засобів діагностики якості вищої освіти бакалавра, які розроблені на основі Закону України „Про вищу освіту” від 17.01.02 року, Постанови Кабінету Міністрів України „Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах” від 02.06.1993 р. № 161 і „Про державний вищий заклад освіти” № 1074 від 05.09.1996 р., Кодексу законів про працю та інших нормативних і законодавчих актів, затверджених ректором університету, погоджених із навчально-методичною комісією з економічної освіти Міністерства освіти і науки України.

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності БДПУ має повний пакет нормативної документації за напрямом 8.03050201 - «Економічна кібернетика» галузі знань 0305- «Економіка та підприємництво»:

освітньо-професійну програму (ОПП),

освітньо-кваліфікаційну характеристику (ОКХ) бакалавра, яка розроблена робочою групою Міністерства освіти та науки України, а варіативна частина — робочою групою гуманітарно-економічного факультету БДПУ,

засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра, які погоджені з науково-методичною комісією Міністерства освіти і науки України.

Зміст освітньо-кваліфікаційної характеристики відповідає вимогам Державного стандарту, а перелік навчальних дисциплін, який містить освітньо-професійна програма, відповідає профілю підготовки бакалавра з економічної кібернетики.

На підставі нормативної та варіативної компонент освітньо-професійної програми підготовки розроблено відповідний навчальний план підготовки

Голова комісії

О.І. Черняк

бакалаврів за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика». Навчальний план підготовки бакалаврів за даним напрямком розрахований на чотири роки навчання. Співвідношення блоку нормативних дисциплін та блоку дисциплін на вибір, а також співвідношення блоку дисциплін на вибір вищого навчального закладу та блоку дисциплін на вибір студентів, відповідає вимогам, встановленим наказом Міністерства освіти і науки України 31.07.1998 р. № 285 «Про розробку складових системи стандартів вищої освіти».

Перелік практик, тривалість і терміни їх проведення визначаються БДПУ відповідно до змісту *ОПП* та вимог *ОКХ*. Практична підготовка студентів відповідає вимогам «Положення про проведення практики студентів ВНЗ України», затвердженого наказом Міністерства освіти України № 93 від 8 квітня 1993 р.

В навчальному плані освітнього рівня «бакалавр» реалізовано принцип неперервності комп'ютерної та економічної підготовки студентів, забезпечено достатній обсяг вивчення інформатики, оволодіння інформаційними системами та технологіями в розрахунку на одного студента за день. Станом на 01.03.2018 р. освітній процес забезпечують 482 комп'ютерів, поєднаних у локальну високошвидкісну мережу, що має вихід до мережі Інтернет. Забезпеченість ліцензованого обсягу прийому студентів на навчання за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» для денної форми навчання (20 осіб), становить 14 робочих комп'ютерних місць на 100 студентів, що відповідає встановленому нормативу.

Експертна комісія дійшла висновку: надані закладом вищої освіти матеріали (ОПП, ОКХ, засоби діагностики, навчальні плани, робочі плани, програми практик та ін.) підтверджують, що зміст підготовки фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» відповідає державним вимогам.

4. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Метою і концептуальною основою діяльності БДПУ є якісна програмно-цільова підготовка висококваліфікованих фахівців для різноманітних галузей як виробничої, так і невиробничої сфери.

Основою для організації навчально-методичного процесу є навчальний план напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика», який в установленому порядку погоджений з усіма підрозділами. Управління та контроль за освітнім процесом на рівні гуманітарно-економічного факультету здійснюється деканатом факультету. Навчання проводиться за своєчасно розробленими і відповідним чином затвердженими графіком навчального процесу та розкладом, що враховують вимоги до ефективної організації навчання студентів та роботи

Голова комісії

О.І. Черняк

викладачів.

Для кожної навчальної дисципліни, яка входить до освітньо-професійної програми та навчального плану, складені і затверджені у встановленому порядку навчальні та робочі програми дисциплін, які є нормативними документами. Навчальна програма кожної нормативної дисципліни складена згідно з вимогами державного стандарту освіти України. В робочих програмах визначені мета і завдання дисциплін, тематичний план, зміст дисципліни, плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, завдання для самостійної роботи студентів, критерії оцінок, рекомендована література. Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100%. Робочі програми відповідають *ОПП*, *ОКХ* та сучасному рівню розвитку науки та практики. Контроль повноти виконання робочих навчальних планів і робочих програм дисциплін здійснюється деканом, заступником декана з навчальної роботи, а також Науково-методичною радою університету. Метою діяльності науково-методичної ради БДПУ є поліпшення якості навчального процесу. Її основними напрямками є розробка програм підготовки фахівців різного рівня, вивчення та впровадження нових технологій навчання, встановлення нормативного змісту та об'ємів навчальних курсів, розробка робочих та семестрових планів, замовлення необхідного методичного та інформаційного забезпечення навчального процесу та інше. Науково-методична рада, спираючись на розроблені Положення про державний іспит, Положення про дипломні роботи, аналізує систему контролю якості знань студентів, результати її випробування і впровадження у освітній процес тощо.

Комісія констатує, що всі законодавчі та нормативні документи МОНУ вчасно та у повному обсязі доводяться до керівного й викладацького складу кафедр гуманітарно-економічного факультету і враховуються. Цьому сприяє, в тому числі, електронний документообіг, що впроваджено у БДПУ.

Координація діяльності кафедр, що забезпечують освітній процес за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика», здійснюється випусковою кафедрою економіки та фінансів.

Для напрямку 6.030502 – «Економічна кібернетика» ОР «Бакалавр» випусковою кафедрою розроблені навчально-методичні комплекси спеціальності (*НМКС*) та навчально-методичні комплекси дисциплін (*НМКД*). *НМКС* містить такі документи: *ОКХ*, *ОПП*, засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра, навчальний план; програми практик; програма державного іспиту; положення про державну атестацію студентів; тематика бакалаврських робіт; методичні вказівки до виконання випускових робіт. Тематика випускових робіт відповідає *ОКХ*.

За всіма дисциплінами навчального плану підготовлені *НМКД*, які містять: державні стандарти освіти, навчальний план, навчальні програми з усіх

Голова комісії

О.І. Черняк

нормативних і вибірових навчальних дисциплін, програму практики, конспекти лекцій, підручники і навчальні посібники, інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять, індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін, контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять, контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу, комплекти тестів, методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури. Навчально-методичні матеріали розміщено на сайті БДПУ, до якого студенти мають вільний доступ.

Відповідно до навчального плану спеціальності кафедрою економіки та фінансів складаються щорічні плани навчально-методичних видань і додаткове замовлення на нову навчально-методичну літературу для бібліотеки БДПУ.

Аналіз документації кафедри, матеріалів науково-методичних семінарів та ради гуманітарно-економічного факультету свідчить про значну увагу, яка приділяється застосуванню новітніх технологій навчання. При викладанні використовуються мультимедійні засоби, ділові ігри тощо.

Таким чином, методичне забезпечення дисциплін навчального плану підготовки бакалаврів за напрямом 6.030502 – «Економічна кібернетика» складає 100%, що відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз. Комплексність НМКС та НКМД, якість розроблених матеріалів в цілому відповідають існуючим вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців. Ведення документації кафедрами та деканатом гуманітарно-економічного факультету відповідають вимогам нормативних документів вищої школи.

Заходами БДПУ передбачено, що кожний студент, прийнятий на навчання за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» може отримати конспект лекцій з кожної навчальної дисципліни, підготовкою яких займаються науково-педагогічні працівники, залучені для здійснення освітньої діяльності за цим напрямом. Всі навчальні посібники та навчально-методичні розробки видаються редакційно-видавничим відділом БДПУ. Потужність поліграфічної бази — 1204500 арк.

Представлено список основної навчальної літератури для забезпечення навчального процесу за дисциплінами навчального плану підготовки бакалаврів з економічної кібернетики.

Для контролю залишкових знань студентів, які навчаються за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» були розроблені комплекти комплексних контрольних робіт з дисциплін, передбачених навчальним планом. Пакет комплексної контрольної роботи з кожної дисципліни складається з білетів, що

Голова комісії

О.І. Черняк

містять теоретичні та практичні завдання, а також переліку довідкової літератури та критеріїв оцінювання, які можна використовувати при замірі рівня знань. Зміст завдань відповідає вимогам щодо компетентності, умінь та знань студентів, передбачених робочими програмами дисциплін.

Експертна комісія дійшла висновку, що методичне забезпечення комплексного контролю знань студентів за дисциплінами підготовки забезпечує умови акредитації напряму підготовки.

Навчальним планом напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика» передбачено різні види практичної підготовки. Комплексна програма практики розроблена відповідно до Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93, обговорена та ухвалена Вченою радою БДПУ. Програма практики є основним навчально-методичним документом для студентів та керівників практики від БДПУ, а також від бази практики.

Положення програми практики розроблені у відповідності до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів», Закону України «Про вищу освіту», Указу Президента України від 04.07.2005 р. № 1013/2005 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», Державної програми розвитку вищої освіти з урахуванням положень Концепції досконалості Європейського фонду управління якістю, вимог Міжнародного стандарту якості ISO серії 9000.

Програма носить наскрізний характер, тобто дає повне уявлення про систему практичної підготовки за напрямом, формує у студентів практичні навички професійної діяльності з обраного фаху, відповідає ОКХ. Вона регламентує діяльність бакалаврів стосовно організації виконання програми практики та комплексу завдань самостійної роботи з низки дисциплін, що формують фахові знання, навички й уміння майбутніх бакалаврів, а також, що є основним, зібрання інформації для написання випускної бакалаврської роботи.

Державна атестація студентів проводиться державною екзаменаційною комісією після завершення циклів теоретичної та практичної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» з метою визначення фактичної відповідності рівня їх фахової підготовки вимогам галузевих стандартів вищої освіти.

Нормативна частина освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» і навчальний план спеціальності передбачає державну атестацію у формі комплексного державного іспиту за фахом та захист випускної роботи. Комплексний

Голова комісії

О.І. Черняк

державний екзамен за професійним спрямуванням охоплює провідні дисципліни фахової підготовки. Кафедрою економіки та фінансів розроблена програма комплексного державного екзамену, яка затверджена Вченою радою університету.

Розроблені методичні рекомендації до виконання бакалаврської роботи, затверджена тематика випускних робіт, яка враховує сучасні проблеми економічної кібернетики. Темі бакалаврських робіт відповідають сучасному рівню розвитку науки, є актуальними, орієнтують студентів на розвиток навичок самостійної роботи. Більшість випускних робіт виконуються в межах науково-дослідної теми випускової кафедри. Вимоги, що висуваються до якості бакалаврських робіт передбачають наявність огляду сучасної теоретичної літератури з досліджуваного питання, характеристики методики проведення дослідження та кваліфікованого підбору методів, експериментальної частини (з можливою статистичною обробкою даних), висновків та додатків.

Експертна комісія дійшла висновків:

1 На підставі проведеної експертизи можна констатувати, що реальний стан навчально-методичного забезпечення відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз.

2. Організація освітнього процесу та науково-методичне забезпечення напряму відповідає вимогам «Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах». Організація навчального процесу відповідає вимогам «Закону про освіту» та інших законодавчих документів. Напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика» може бути акредитована в межах ліцензійного обсягу.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

До викладання лекційних курсів, проведення практичних, семінарських, лабораторних занять та керівництва написанням дипломних робіт бакалаврів залучені провідні викладачі університету з науковими ступенями і вченими званнями, які мають значний досвід наукової та викладацької роботи у вищих навчальних закладах України, активно ведуть наукові дослідження, підтверджені науковими публікаціями, участю в міжнародних і всеукраїнських наукових конференціях, керівництвом студентською науковою роботою, мають досвід впровадження результатів наукової роботи в економіку країни.

Випусковою кафедрою напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика» за освітнім рівнем «бакалавр» є кафедра економіки та фінансів, яку очолює доктор економічних наук, професор Захарченко Павло Васильович.

Голова комісії

О.І. Черняк

Захарченко Павло Васильович - провідний український вчений-економіст в галузі економіко-математичного моделювання курортно-рекреаційних систем. Професор Захарченко П.В. є автором та співавтором більш ніж 200 публікацій з економіко-математичного моделювання, з яких двадцять шість монографій, два підручника та два посібника. За час роботи на посаді завідувача кафедри Захарченко П.В. вніс значний вклад у створення, становлення та розвиток гуманітарно-економічного факультету, забезпечення ґрунтовної професійної підготовки випускників, виконання наукової роботи, широке залучення до неї всіх співробітників та студентів, встановлення плідних зв'язків з провідними ВНЗ України та зарубіжжя на заставах співробітництва, підвищення кваліфікації та наукового росту власних кадрів.

На випусковій кафедрі працює 6 викладачів на постійній основі, із них 1 доктор економічних наук, професори, 5 кандидата економічних наук, з них: 4 доцентів, 1 старший викладач та 3 аспіранта (спеціальність 08.00.11 – Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці). Доктори наук та кандидати наук складають 100% загального складу кафедри. Штатні працівники складають 100%.

У 2012 році в аспірантурі університету відкрито спеціальності економічного напрямку, що дозволяє вести підготовку науково-педагогічних кадрів для потреб кафедр гуманітарно-економічного факультету.

В результаті аналізу звіту, поданого ВНЗ, та перевірки його даних, комісія констатує його відповідність реальному стану справ щодо забезпечення кафедрою економіки та фінансів високого рівня освітнього процесу, що відповідає умовам акредитації.

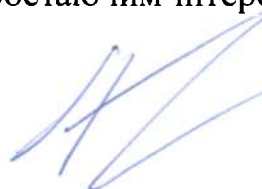
На кафедрі економіки та фінансів належна увага приділяється підбору і використанню педагогічних кадрів. В результаті співбесіди з викладачами з'ясовано: щорічно на засіданні кафедри, а також за відповідним графіком на атестаційній комісії БДПУ розглядаються результати діяльності викладачів. При цьому забезпечується об'єктивність, гласність та дієвість їх результатів.

Таким чином, наведена інформація дає підстави вважати, що фактичні значення показників кадрового забезпечення підготовки фахівців відповідають державним нормативам та вимогам щодо кадрового забезпечення освітньої діяльності за освітнім рівнем «бакалавр».

Науково-дослідна робота кафедри об'єднана комплексною темою «Методологічні аспекти дослідження розвитку економіки курортно-туристичних територій» (0114U000688) під загальним керівництвом завідувача кафедри, доктора економічних наук Захарченко П.В. Виконавцями наукових досліджень к.е.н., доцент Кіркова Н.П., к.е.н., доцент Гриценко М.П., к.е.н., доцент Костенко Г.П., доцент Карданова Т.М., старший викладач Глазова Я.В.

Загальна тематична спрямованість наукових досліджень на кафедрі економіки та фінансів зумовлена зростаючим інтересом до актуальних проблем

Голова комісії

 О.І. Черняк

у соціально-економічній сфері, потребою системних змін у вивченні економіки та необхідністю використання математичних та інформаційних методів при дослідженні соціально-економічних процесів.

Науково-дослідницька робота проводиться у співпраці з курортно-рекреаційним об'єднанням «Приазовкурорт».

Результатом наукових досліджень колективу кафедри є наукові роботи викладачів та студентів, які опубліковані в низці наукових видань, доповідались на міжнародних конференціях як в Україні, так і за кордоном. За результатами проведених досліджень кожного року проводиться Міжнародна науково-практична конференція «Прогнозування соціально-економічних процесів» та видається колективна монографія. Зокрема, за останні роки видані монографії:

1. Захарченко П.В. Модели экономики курортно-рекреационных систем: монографія / П.В. Захарченко. – Бердянск: Издательство Ткачук, 2010. – 392 с.

2. Прогнозування соціально-економічних процесів: сучасні підходи та перспективи. – Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2011. – 436 с.

3. Просторова економіка: концепції, моделі та регіональні аспекти / Захарченко П.В., Т.П. Несторенко. – Бердянськ: Ткачук О.В., 2012. – 317 с.

4. Сучасні концепції прогнозування розвитку складних соціально-економічних систем : [монографія]. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2013. – 556 с.

5. Сучасні проблеми прогнозування розвитку складних соціально-економічних систем : [монографія]. – Бердянськ : Видавець ФОП Ткачук О.В., 2014. – 458 с.

6. Захарченко П.В. Трансформаційний цикл в економіці курортно-рекреаційних систем: фінансовий аспект // Моделювання складних систем : [монографія] / За заг. ред. В.М. Соловійова. – Черкаси : Брама, видавець Третяков О.М., 2015. – 354 с./ С. 143-154.

7. Прикладні аспекти прогнозування розвитку складних соціально-економічних систем : [монографія]. – Бердянськ : Видавець ФОП Ткачук О.В., 2016. – 384 с.

Результати досліджень впроваджені в рамках господарської договірної роботи під керівництвом Захарченко П.В.: «Концепція розвитку інформаційної системи об'єднання «Приазовкурорт».

Отримані результати також використовуються для розробки методичного забезпечення навчального процесу, оскільки наукова діяльність викладачів тісно пов'язана з дисциплінами, які вони викладають. Значна частина методичних видань містить основні задачі, моделі і методи, що є предметом кафедральних наукових досліджень.

Кафедра підтримує широкі наукові зв'язки з ведучими університетами України, зокрема, Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (Україна, м. Київ), Запорізьким національним університетом

Голова комісії

О.І. Черняк

(Україна, м. Запоріжжя), Державним вищим навчальним закладом «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (Україна, м. Київ), Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна (Україна, м. Харків), Харківським національним економічним університетом та іншими.

Активно долучаються до наукової роботи студенти. Вони працюють над дослідженнями в рамках основної теми кафедри під керівництвом викладачів. Про результати досліджень студенти доповідають на семінарі кафедри, міжнародних, всеукраїнських конференціях, беруть участь в олімпіадах. Протягом 2012-2017 рр. студентами опубліковано 57 друкованих праць.

Кафедра є відкритою для наукового співробітництва. Активно пропагує отримані результати наукових досліджень. Матеріали конференцій, які були організовані та проведені кафедрою, матеріали наукових семінарів, наукові роботи викладачів та студентів напряму «Економічна кібернетика», а також навчально-методичне забезпечення дисциплін навчального плану спеціальності розміщено на локальній та Інтернет-версіях сайтів кафедри.

Таким чином, експертна комісія констатує, що кадрове забезпечення випускової кафедри відповідає державним вимогам, забезпечує високий рівень освітнього процесу при підготовці фахівців та задовольняє вимогам державних стандартів вищої освіти до акредитації за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика».

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

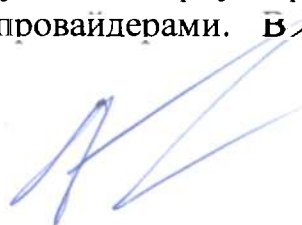
Бердянський державний педагогічний університет розташований в дев'яти начальних корпусах, має три студентські гуртожитки площею 12671,7 м², студентську їдальню на 120 місць. Загальна площа будівель – 39697,3 кв. м. В навчальному процесі використовується як лекційні аудиторії, так і спеціалізовані кабінети та лабораторії оснащені аудіо та відеотехнікою. Площа навчально-лабораторних приміщень - 17426,5 кв. м².

Санітарно-технічний стан всіх приміщень навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам діючих норм і правил експлуатації. В них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим.

В БДПУ постійно приділяється увага зміцненню матеріально-технічної бази освітнього процесу, забезпеченню кафедр сучасним обладнанням, приладами, комп'ютерною технікою, розширенню мережі комп'ютерних класів, системи WiFi тощо. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу обладнанням, навчальними приладами, інструментами та матеріалами здійснюється у відповідності до вимог навчальних програм.

В БДПУ створено локальну комп'ютерну мережу з виходом до Інтернету, який забезпечується трьома провайдерами. В комп'ютерних класах, які

Голова комісії

О.І. Черняк

обладнані сучасними комп'ютерами проводяться практичні заняття з усіх дисциплін, навчальні програми яких передбачають використання комп'ютерної техніки. Навчальні класи використовуються також для організації самостійної роботи студентів, викладачів та працівників університету. Продовжується робота з оновлення та розширення комп'ютерного парку, впроваджуються найсучасніші програмні системи та додатки, студенти мають можливість працювати в мережі Інтернет. Використовується програмне забезпечення, що знаходиться у вільному доступі. Демонстраційні версії та програмне забезпечення фірми Microsoft встановлене згідно програми Microsoft Developer Network Academic Alliance.

Освітній процес забезпечений персональними сучасними комп'ютерами у кількості 438 шт. Середня кількість студентів денної форми навчання, яка припадає на одинцю сучасних ПЕОМ, за останній рік складає 5.

Бібліотека університету займає площу 772,3 м², налічує книжковий фонд в 271,7 тис. примірників, має книгосховище, 4 читальних зали на 325 місць, в т.ч. зал для викладачів на 25 місць, а також 8 абонементів та довідково-інформаційний відділ.

В БДПУ створена та постійно поповнюється база даних фонду бібліотеки, її електронний каталог поточних надходжень і ретрофонду, картотек періодичних видань, формується фонд електронних підручників. У читальному залі університету та методичних кабінетах інститутів і факультетів встановлено комп'ютери для забезпечення сучасної інформаційно-комунікативної мережі обміну інформацією з виходом у мережу Інтернет. Наявний електронно-довідковий каталог містить бібліографічні описи книжок (271 693), періодичних видань (3894) і статей (5985).

Фонд електронної бібліотеки складає 777 найменувань, серед яких - підручники, навчальні посібники, монографії на CD-дисках, документи, затверджені Міністерством освіти і науки України. Усі найменування україномовні та відповідають дисциплінам, що вивчають студенти університету: «Економічна кібернетика», «Економіка», «Фінанси», «Управління персоналом і економіка праці», «Політологія», «Гуманітарні та природничі дисципліни», «Маркетинг», «Філологічні науки», «Економіко-математичне моделювання» тощо. Крім того, у фонді електронної бібліотеки є підручники викладачів БДПУ (205), програми курсів, практикуми, лабораторні роботи, розроблені викладачами університету й доступні в локальній мережі університету.

Рівень забезпечення навчального процесу учбовою та довідковою літературою, навчально-методичними матеріалами за спеціальністю знаходиться на достатньому рівні, ректорат БДПУ постійно поповнює бібліотеку новими виданнями.

Голова комісії

О.І. Черняк

Гуманітарно-економічний факультет має спеціалізовані та лекційні аудиторії у 1, 1а, та 7 навчальних корпусах. У них розташовані три кафедри, деканат, аудиторії для лабораторних та практичних занять. Студенти факультету мають можливість користуватися фондами науково-методичної літератури, яка є в наявності в університетських бібліотеках та методичних кабінетах. Крім цього студенти користуються обчислювальною технікою та сучасними комп'ютерами, якими оснащені спеціалізовані аудиторії університету.

Створені умови для самостійної роботи студентів, яка проводиться в традиційній формі згідно з розкладом деканату. Раціонально організований освітній процес включає в себе два види самостійної роботи: довгострокова та поточна. Самостійна робота передбачає підготовку студентів до вивчення різних проблем економіки та навчання студентів різних професійно-навчальних закладів. При факультеті працює три методичних кабінети, які мають достатню кількість навчально-методичних примірників, наукових посібників, журналів даного профілю, комп'ютери з виходом в Інтернет та інше. Це дозволяє студентам ефективно здійснювати підготовку до занять. Кількість томів навчальної літератури, якою можуть користуватися студенти економічного відділення при підготовці до практичних та лабораторних занять є в достатню. БДПУ має змогу забезпечити всіх іногородніх студентів гуртожитком (100%), в якому студенти живуть по 2-3 особи в кімнаті.

Студенти мають змогу харчуватися у буфетах та столовій університету; займатися у спортивних секціях баскетболу, волейболу, музичних гуртках, тощо.

Таким чином, матеріально-технічне та інше ресурсне забезпечення, стан споруд, приміщень, навчальних площ, необхідних для організації якісного навчання фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика», відповідає державним вимогам, державним будівельним нормам та вимогам галузевих стандартів до акредитації. Усі навчальні та адміністративні приміщення відповідають вимогам техніки безпеки та забезпечують умови щодо освітлення та повітряного режиму. Усі документи, що засвідчують право володіння приміщеннями для здійснення освітнього процесу, висновок органу державного санітарного нагляду про відповідність наявних приміщень вимогам санітарних і будівельних норм та документи, що регламентують порядок провадження освітньої діяльності, є у наявності.

7. Якість підготовки випускників

В ході акредитаційної експертизи в Університеті були проведені заміри залишкових знань студентів із циклу професійних дисциплін. Згідно результатів

Голова комісії

 О.І. Черняк

проведеного контролю залишкових знань (результати комплексних контрольних робіт) абсолютна успішність підготовки фахівців напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика» становить 100%. Більш детальні дані щодо успішності та якості навчання наведені в таблиці 7.1. **Експертна перевірка якості підготовки випускників, а також рівня знань студентів напряму 6.030502 - «Економічна кібернетика» показала відповідний до нормативів рівень підготовки фахівців.**

Проведена експертна перевірка свідчить, що теми бакалаврських робіт за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» є актуальними, відповідають сучасним потребам професійної діяльності. Вибіркова перевірка бакалаврських робіт показала, що вони виконані на актуальні теми, на базі показників реальних підприємств та статистичних даних; оцінки виставлені об'єктивно.

Результати перевірки матеріалів проходження студентами вказаного напряму практик виявили, що на кафедрі економіки та фінансів існує повне організаційно-методичне забезпечення всіх видів практик.

Вивчивши стан якості підготовки випускників кафедри економіки та фінансів, *експертна комісія констатує, що заклад вищої освіти дотримується вимог державних стандартів та умов акредитації і напрям 6.030502 - «Економічна кібернетика» може бути акредитовано.*

Голова комісії

О.І. Черняк

«Погоджено»

Голова експертної комісії МОН
проф. Черняк О.І.
« 21 » березня 2018 р

«Затверджено»

Перший проректор
проф. Гуренко О.І.
« 19 » березня 2018 р.

Графік проведення комплексних контрольних робіт
студентами напряму підготовки 6.030502 Економічна кібернетика
Бердянського державного педагогічного університету

№	Спеціальність/ напрямок підготовки	Дисципліна	Група	Дата	Час	Аудиторія	Викладач	Експерт
1.	051 Економіка	Історія України	2Е	21.03.18	08.00	134	Ст. викладач Авдєєва О.С.	Проф. Черняк О.І.
2.		Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	2Е	22.03.18	08.00	134	Ст. викладач Прядко Ю.П.	Проф. Меркулова Т.В.
3.	6.030502 Економічна кібернетика	Економіка підприємства	3ЕК	21.03.18	08.00	134	Доц. Ладунка І.С.	Проф. Черняк О.І.
4.		Макроекономіка	3ЕК	23.03.18	08.00	134	Доц. Сидорченко Т.Ф.	Проф. Меркулова Т.В.
5.		Економічна кібернетика	4ЕК	22.03.18	08.00	134	Доц. Кіркова Н.П.	Проф. Черняк О.І.
6.		Моделювання економіки	4ЕК	23.03.18	08.00	134	Доц. Кіркова Н.П.	Проф. Меркулова Т.В.

Начальник навчального відділу

Декан ГЕФ

О.В. Шубіна

Т.П. Макаренко

Таблиця 7.1

**Результати виконання комплексних контрольних робіт
студентами напрямом підготовки 6.030502 - «Економічна кібернетика»
Бердянського державного педагогічного університету**

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки 8,10,12,14,16,17 – самооаналізу 9,11,13,15,16,17 – експертизи								Абсолютна успішність, % експертизи (самоаналіз)	Якість, % експертизи (самоаналіз)
					Кількість	%	5		4		3		2			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
			3 циклу гуманітарної підготовки													
1	Історія України	051 «Економіка»	2Ек	3	3	100	0	0	2	2	2	1	0	0	100(100)	67(50)
2	Іноземна мова	051 «Економіка»	2Ек	3	3	100	0	0	2	1	2	2	0	0	100(100)	33(50)
	Разом:	-	-	6	6	100	0	0	4	3	4	3	0	0	100(100)	50(50)
			3 циклу природничо-наукової та загальноекономічної підготовки													
4	Економіка підприємства	6.030502 «Економічна кібернетика»	3Ек	5	5	100	0	0	3	3	3	2	0	0	100(100)	60(50)
3	Макроекономіка	6.030502 «Економічна кібернетика»	3Ек	5	5	100	0	0	3	2	3	3	0	0	100(100)	40(50)
	Разом:	-		10	10	85	0	0	6	5	6	5	0	0	100(100)	50(50)
			3 циклу професійної та практичної підготовки													
5	Економічна кібернетика	6.030502 «Економічна кібернетика»	4Ек	5	5	100	2	1	2	2	1	2	0	0	100(100)	60(80)

Голова комісії

О.І. Черняк

6	Моделювання економіки	6.030502 «Економічна кібернетика»	4Ек	5	5	100	2	1	2	2	1	2	0	0	100(100)	60(80)
	Разом:	-	-	10	10	100	4	2	4	6	2	2	0	0	100(100)	60(80)
	Всього		-	30	26	87	5	13	14	52	7	35	0	0	100(100)	53(60)

Голова експертної комісії, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор

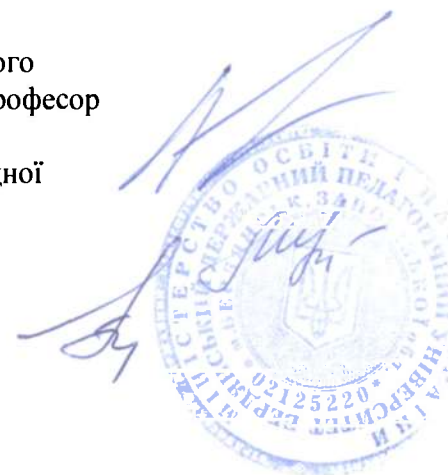
О.І.Черняк

Член експертної комісії, завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна доктор економічних наук, професор

Т.В.Меркулова

Ректор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Т.Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк

8. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи з їх усунення

Згідно висновкам попередньої експертної комісії, що була створена за наказом Міністерства освіти і науки України № 2238-л від 08.06.2012 р. для експертного оцінювання спроможності навчального закладу провадити освітню діяльність за напрямом 6.030502 «Економічна кібернетика» було надано перелік зауважень. З метою усунення вказаних зауважень були здійснені наступні заходи:

1. Звернути увагу на необхідність проведення роботи з підготовки та видання підручників, навчальних посібників фахового спрямування з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України викладачами кафедри економічної кібернетики.

За останні п'ять років викладачами кафедри видано 8 наукових монографій і підготовлено: підручники - «Інтелектуальний аналіз даних», який передано в видавництво «Знання», «Теорія хаосу в економіці»; посібники – «Прогнозування економічних процесів», «Інформаційні системи і технології в управлінні в економіці», «Фінансові ринки».

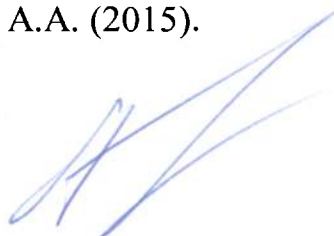
2. Розширити договірні відносини з вузами країн Європи щодо реалізації програм науково-технічного співробітництва.

За останні роки встановлено договірні відносини з багатьма іноземними вузами. Зокрема, кафедру включено в програму розповсюдження результатів роботи Міжнародного грантового проекту TEMPUS № 530534 – TEMPUS – 1 - 2012 -1 UK – TEMPUS – SMGR «Підвищення ефективності студентських служб» (IMPRESS). Координаторами проекту є європейські університети та організації: Нортумбійський університет (Велика Британія), Університет м. Кордоба (Іспанія), Університет Томаса Бата (Чеська Республіка), Європейська асоціація студентів (Бельгія), Британсько-Український центр допомоги (Велика Британія), Видавнича компанія «Shoofly Publishing Co» (Велика Британія).

3. Продовжити роботу з поліпшення якісного складу кафедри, забезпечити подальшу підготовку кадрів через докторантуру та аспірантуру за спеціальністю 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці.

За останні п'ять років на кафедрі за спеціальністю 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці було захищено кандидатську дисертацію Глазової Я.В. (2016), а також подано в спеціалізовану вчену раду кандидатську дисертацію Жваненко С.А. (2017). Також за спеціальністю 08.00.04 – управління національною економікою було захищено докторську дисертацію Жигірем А.А. (2015).

Голова комісії

О.І. Черняк

4. З метою підвищення якості наукових досліджень, отримання підтвердження їх наукової та практичної значимості на світовому рівні доцільно збільшити кількість публікацій співробітників кафедри економічної кібернетики у міжнародних виданнях та у виданнях, що враховуються при обчисленні показників Science Citation Index (SCI) та Journal Citation Reports (JCR).

За останні п'ять років викладачами кафедри видано понад 40 публікацій у міжнародних виданнях, з яких 3 спільні колективні монографії, 14 фахових статей у наукових журналах, 16 тез закордонних конференцій. Зав. кафедри д.е.н., проф. Захарченко П.В. обраний членом міжнародної асоціації з моделювання хаотичних процесів Chaotic Modeling and Simulation (2015 р.), співголова секції теорії хаосу в економіці, є членом міжнародної асоціації ISAT (International Society for the Advancement of Science and Technology).

5. Продовжувати поповнювати бібліотечний фонд інституту фаховими виданнями в галузі економіко-математичного моделювання та інформаційних систем і технологій в економіці.

Підготовлені викладачами кафедри та закуплені сучасні підручники з дисциплін у кількості, достатній для ефективної організації навчальної роботи студентів.

9. Зауваження, що були зроблені під час попередньої експертним поданих до МОН акредитаційних матеріалів

1. З'ясувати та відобразити фактичний контингент студентів. Дані фактичного контингенту наведені в акредитаційній справі не відповідають даним ЄДЕБО.

Навчальні курси	1	2	3	4
за даними акредитаційної справи (табл.2.2.)	9	9	10	11
за даними акредитаційної справи (табл.2.3.)	0	6	8	6
Кількість студентів, які виконували ККР	0	4	6	5
за даними ЄДЕБО станом на 22.02.2018	0	4	6	5

Фактичний контингент студентів відповідає даним ЄДЕБО, що підтверджено кількістю студентів які виконували ККР. Таблиці 2.2. та 2.3 містять технічні помилки, які було виправлено (див. Додаток 1).

Голова комісії

О.І. Черняк

2. Звертаємо увагу, показники абсолютної та якісної успішності розраховуються від загальної кількості студентів у навчальній групі

Таблиця результатів виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз Таб.8.4) містить технічні помилки, які суттєво не вплинули на результати показників абсолютної та якісної успішності. Виправлена таблиця результатів виконання комплексних контрольних робіт додається. (Додаток 2)

3. В акредитаційній справі в навчальному плані 2016 р. - відсутня інформація щодо протоколу затвердження навчального плану на Вченій раді університету (п.8. статті 36. Закону України Про вищу освіту)

План підготовки бакалаврів галузі знань 0305 - «Економіка і підприємництво» за напрямом 6.030502 – «Економічна кібернетика» затверджена Вченою Радою БДПУ 25 травня 2014р. протокол №14. Витяг з протоколу додається (Додаток 3).

4. Відсутня пояснювальна записка що є порушенням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти затверджених Постановою КМУ від 30.12.2015 № 1187 щодо започаткування провадження освітньої діяльності додаток 2.

Пояснювальна записка до перспективного плану є в наявності і не була одразу включена до акредитаційної справи із суто технічних міркувань стосовно того, що акредитація відповідає напрямку підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика», який обслуговується начальним планом 2013 р. і наявності пояснювальної записки не передбачає. Із метою усунення допущеної технічної помилки оригінал пояснювальної записки до навчального плану 2016 р. був наданий експертній комісії для ознайомлення. (Додаток 4)

10. Загальні висновки та пропозиції

1. На підставі наданих на акредитацію матеріалів Бердянського державного педагогічного університету та перевірки результатів діяльності на місці, експертна комісія дійшла висновку, що підготовка фахівців за напрямом 6.030502 - «Економічна кібернетика» галузі знань 0305 - «Економіка та підприємництво» з ліцензованим обсягом бакалаврів — 20 (двадцять) осіб денної форми навчання, кадрове, методичне, матеріальне та ресурсне забезпечення в цілому відповідають встановленим вимогам до названого рівня навчальної підготовки, забезпечує державну гарантію якості освіти і може бути акредитована за зазначеним рівнем.

Голова комісії

О.І. Черняк

2. Комісія вважає за необхідне висловити також пропозиції, які не входять до складу обов'язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але дозволяють поліпшити якість підготовки фахівців:

а) з метою розвитку наукового потенціалу кафедри, підвищенню якості освіти за напрямом «Економічна кібернетика» більш активно долучати викладачів та студентів до участі у програмах стажування та підвищення кваліфікації у провідних ВНЗ України та програмах Європейського Співтовариства, програмі академічної мобільності Еразмус+;

б) продовжити роботу з поліпшення якісного складу кафедри, забезпечити подальшу підготовку кадрів через докторантуру за спеціальністю 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці, збільшивши таким чином кількість докторів наук на кафедрі;

в) звернути увагу на необхідність проведення роботи з підготовки електронних підручників, навчальних посібників фахового спрямування викладачами кафедри економіки та фінансів;

г) з метою підвищення якості наукових досліджень, отримання підтвердження їх наукової та практичної значимості на світовому рівні доцільно збільшити кількість публікацій співробітників кафедри економіки та фінансів у міжнародних виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science;

д) посилити роботу по отриманню національних та закордонних грантів з метою поліпшення освітнього процесу та наукової діяльності кафедри економіки та фінансів.

Голова експертної комісії,

завідувач кафедри економічної кібернетики
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка, доктор економічних
наук, професор

Член експертної комісії,

завідувач кафедри економічної кібернетики
та прикладної економіки Харківського
національного університету імені В.Н.
Каразіна доктор економічних наук,
професор

З висновком ознайомлений,

ректор Бердянського
педагогічного університету,
педагогічних наук, професор

державного
доктор

О.І. Черняк

Т.В. Меркулова

І.Т. Богданов

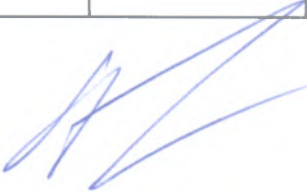
Голова комісії

О.І. Черняк

Таблиця відповідності показників підготовки фахівців за напрямом 6.030502 – «Економічна кібернетика» галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» нормативам і вимогам акредитації за освітнім рівнем «Бакалавр» у Бердянському державному педагогічному університеті

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1	1.1. Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	Відповідає
2	1.2. Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	20	20	Відповідає
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
3	2.1. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	Відповідає +25
4	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	Відповідає +50
5	2.2. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	100	Відповідає +25
6	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	Відповідає +50

Голова комісії

 О.І. Черняк

7	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	23	Відповідає +13
8	2.3. Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин спеціальних (фахових) дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	100	Відповідає +25
9	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	Відповідає +50
10	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	12 дві особи (д.е.н.)	Відповідає +2
11	2.4. Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	-
12	2.5. Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	Відповідає
13	2.6. Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	Відповідає
14	доктор наук або професор	+	+	Відповідає
15	кандидат наук, доцент	-	-	-
3. Матеріально-технічна база				
16	3.1. Забезпеченість лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)	100	100	Відповідає

Голова комісії

О.І. Черняк

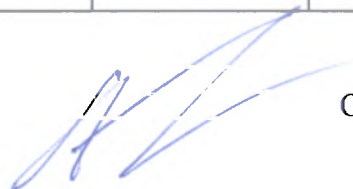
17	3.2. Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	Відповідає +30
18	3.3. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (крім спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	12	14	Відповідає +2
19	3.4. Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів (для спеціальностей, які належать до галузей знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» і 0202 «Мистецтво», крім спеціальності «Дизайн»)	6	-	-
20	3.5. Наявність пунктів харчування	+	+	Відповідає
21	3.6. Наявність спортивного залу	+	+	Відповідає
22	3.7. Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	Відповідає
23	3.8. Наявність медичного пункту	+	+	Відповідає
4. Навчально-методичне забезпечення				
24	4.1 Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	Відповідає
25	4.2. Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у тому числі варіативної компоненти)	+	+	Відповідає
26	4.3. Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	Відповідає
27	4.4. Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби): 4.4.1. Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін	100	100	Відповідає
28	4.4.2. Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	Відповідає
29	4.4.3. Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	Відповідає
30	4.5. Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	Відповідає
31	4.6. Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	Відповідає
32	4.7. Наявність методичних вказівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	Відповідає

Голова комісії

 О.І. Черняк

33	4.8. Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у тому числі з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	Відповідає
34	4.9. Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	Відповідає
5. Інформаційне забезпечення				
35	5.1. Забезпеченість студентів підручниками, навчальними посібниками, що містяться у власній бібліотеці (% від потреби)	100	100	Відповідає
36	5.2. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів (% від потреби)	5	5	Відповідає
37	5.3. Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	4	12	Відповідає +8
38	5.4. Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: - наявність обладнаних лабораторій; - наявність каналів доступу.	+	+	Відповідає Відповідає
6. Якісні характеристики підготовки фахівців				
39	6.1 Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти 6.1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	Відповідає
40	6.1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	Відповідає
41	6.1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	Відповідає
42	6.2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше % 6.2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки: 6.2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	Відповідає +10
43	6.2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	50	Відповідає
44	6.2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки: 6.2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	Відповідає +10

Голова комісії

О.І. Черняк

45	6.2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	50	Відповідає
46	6.2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки: 6.2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	Відповідає +10
47	6.2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60	Відповідає +10
48	6.3. Організація наукової роботи 6.3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	Відповідає
49	6.3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	Відповідає

Голова експертної комісії,

завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
доктор економічних наук, професор

О.І. Черняк

Член експертної комісії,

завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна доктор економічних наук, професор

Т.В. Меркулова

З висновком ознайомлений,

ректор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

КАДРОВІ ВИМОГИ
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти із спеціальності 051 Економіка

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	3 особи з науковим ступенем, з них 1 доктор наук, професор	відповідає нормативу
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	відповідає нормативу
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю		+	відповідає нормативу
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)		+	відповідає нормативу

Голова комісії

О.І. Черняк

Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	98	відповідає нормативу +48
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	16,7	відповідає нормативу +6,7
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання		16,7	відповідає нормативу +16,7
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			відповідає нормативу
2) практичної роботи за фахом	10	22	відповідає нормативу +12

Голова комісії

О.І. Черняк

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо матеріально-технічного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,8	відповідає нормативу + 1,4
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	відповідає нормативу
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає нормативу
2) пунктів харчування	+	+	відповідає нормативу
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає нормативу
4) спортивного залу	+	+	відповідає нормативу
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає нормативу
6) медичного пункту	+	+	відповідає нормативу
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	відповідає нормативу

Голова комісії

О.І. Черняк

6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток	100	відповідає нормативу
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням		+	відповідає нормативу
2) з науковим ступенем та вченим званням		+	відповідає нормативу
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	відповідає нормативу
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики
Київського національного університету імені
Тараса Шевченка, доктор економічних наук,
професор

О.І. Черняк

Член експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики та
прикладної економіки Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна доктор
економічних наук, професор

Т.В. Меркулова

З висновком ознайомлений,
ректор Бердянського державного педагогічного
університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк

Проведення освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
доктор економічних наук, професор

О.І. Черняк

Член експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна доктор економічних наук, професор

Т.В. Меркулова

З висновком ознайомлений,
ректор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Г. Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо навчально-методичного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає нормативу
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає нормативу
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає нормативу
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає нормативу
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає нормативу

Голова експертної комісії,

завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії,

завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна доктор економічних наук, професор

З висновком ознайомлений,

ректор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор

Голова комісії

О.І. Черняк

Т.В. Меркулова

І.Т. Богданов

О.І. Черняк

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо інформаційного забезпечення освітньої
діяльності у сфері вищої освіти
за спеціальністю 051 Економіка

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як п'ять найменувань	32	відповідає нормативу (+27)
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає нормативу
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає нормативу

Голова комісії

О.І. Черняк

4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	відповідає нормативу
--	----	----	----------------------

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики
Київського національного університету імені Тараса
Шевченка, доктор економічних наук, професор

О.І. Черняк

Член експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики та
прикладної економіки Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна доктор
економічних наук, професор

Т.В. Меркулова

З висновком ознайомлений,
ректор Бердянського державного педагогічного
університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк

Додаток 1
Таблиця 2.2

ДИНАМІКА ЗМІН КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 0305 - «ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО»
ЗА НАПРЯМОМ 6.030502 «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА \ СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 051 ЕКОНОМІКА
ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ – БАКАЛАВР
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

№ п/п	Назва показника Курс	Роки																											
		2014 рік курси							2015 рік курси							2016 рік курси							2017 рік курси						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	4	5	6	7	8		3	4	5	6	7	8		10	11	12	13	14	22		17	18	19	20	21	22	
1.	Всього студентів на спеціальності	5	3	-	-	-	-	-	4	5	3	-	-	-		5	6	5	3	-	-	-	-	4	6	5	-	-	-
2.	Всього студентів у ВНЗ на 1.10. відповідного року	638	492	523	407	423	163	-	465	628	488	513	267	179	-	451	467	621	464	253	343	-	385	464	497	573	-	521	-
3.	Кількість студентів, яких відраховано (всього): в т.ч. - за невиконання навчального									1													1						
																							1						

Голова комісії

О.І. Черняк

Таблиця 2.3

**ЛІЦЕНЗІЙНИЙ І ФАКТИЧНИЙ ОБСЯГИ НАБОРУ СТУДЕНТІВ З НАПРЯМУ
ПІДГОТОВКИ 6.030502 ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА**

Галузь знань	Напрям підготовки, спеціальність	Рівень акредитації	Денна форма			Заочна форма		
			Курс	Ліцензія	Фактично	Курс	Ліцензія	Фактично
1	2	3	4	5	6	7	8	9
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка	II	1	20	-	-	-	-
			2	20	4	-	-	-
0305 Економіка та підприємництво	6.030502 Економічна кібернетика		3	20	6	-	-	-
4			20	5	-	-	-	

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики
Київського національного університету імені Тараса
Шевченка, доктор економічних наук, професор

О.І. Черняк

Член експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики та
прикладної економіки Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна доктор
економічних наук, професор

Т.В. Меркулова

З висновком ознайомлений,
ректор Бердянського державного педагогічного
університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк

Додаток 2
Таблиця 8.4

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (самоаналіз)
СТУДЕНТАМИ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ 6.030502 «ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА»
БЕРДЯНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

№ з/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Група	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при самоаналізі								Абсолютна успішність, %	Якість, %
					Кількість	%	5		4		3		2			
							К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%		
			3 циклу гуманітарної підготовки													
1	Історія України	051 «Економіка»	2Ек	4	4	100	0	0	2	50	2	50	0	0	100	50
2	Іноземна мова	051 «Економіка»	2Ек	4	4	100	0	0	2	50	2	50	0	0	100	50
	Разом:	-	-	8	8	100	0	0	4	50	4	50	0	0	100	50
			3 циклу природничо-наукової та загальноекономічної підготовки													
4	Економіка підприємства	6.030502 «Економічна кібернетика»	3Ек	6	6	100	0	0	3	50	3	50	0	0	100	50
3	Макроекономіка	6.030502 «Економічна кібернетика»	3Ек	6	6	100	0	0	3	50	3	50	0	0	100	50
	Разом:	-		12	12	100	0	0	5	50	5	50	0	0	100	50
			3 циклу професійної та практичної підготовки													
5	Економічна кібернетика	6.030502 «Економічна кібернетика»	4Ек	5	5	100	2	40	2	40	1	20	0	0	100	80
6	Моделювання економіки	6.030502 «Економічна кібернетика»	4Ек	5	5	100	2	40	2	40	1	20	0	0	100	80
	Разом:	-	-	10	10	100	5	40	4	40	1	20	0	0	100	80
Всього			-	30	30	87	5	13	14	52	7	35	0	0	100	60

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна доктор економічних наук, професор

З висновком ознайомлений,
ректор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук, професор

Голова комісії

О.І. Черняк

Т.В. Меркулова

І.Т. Богданов

О.І. Черняк

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 14
засідання вченої ради
від 25 травня 2016 р.

Присутні 30 членів вченої ради.

СЛУХАЛИ:

Про затвердження навчальних планів та освітніх програм здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на 2016 рік; робочих навчальних планів на 2016-2017 н. р.

Доповідає проректор з науково-педагогічної роботи, доцент Рогозін І. В.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити робочі навчальні плани 2, 3, 4 курсів підготовки бакалаврів, 2 курсу підготовки магістрів та ОКР спеціаліст на 2016–2017 н. р.
2. Затвердити освітні програми здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на 2016 рік (додаток 1).
3. Затвердити навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на 2016 рік (додаток 2).
4. Затвердити навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти ОКР спеціаліст спеціальності 7.01010501 Корекційна освіта (Логопедія), спеціалізація Логопедія. Спеціальна психологія (кваліфікація – вчитель-логопед, спеціальний психолог дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів) на 2016–2017 н. р.

Оригінал підписали:

В.о. голови вченої ради
Вчений секретар

І. Т. Богданов
О. І. Попова

Голова експертної комісії

О.І.Черняк

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності 051 ЕкономікаРівень вищої освіти першийСпеціалізація Економічна кібернетикаОсвітня програма ЕкономікаФорма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання
240 кредитів ЄКТС з нормативним терміном навчання чотири
роки

Навчальний план, затверджений Вченою радою Бердянського державного педагогічного університету 25
лютого 2016 р., прот. № 10

(дата та номер протоколу)

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності) _____

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності) _____

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання середня освіта, професійна середня
освіта

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
Загальна - Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури. - Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах. - Здатність до оцінки та аналізу сутності суспільно-політичного розвитку української державності; особливостей, етапів та методики загальносвітового історичного процесу. Спеціальна (фахова) - Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. - Формування історичного мислення і свідомості, активної життєвої позиції, почуття гордості за приналежність до народу України, усвідомлення необхідності	Знати: концептуальні основи розвитку української історії; сутність, етапи, методики історичного процесу. Уміти: використовувати матеріал з усіх періодів історії української державності та культури; аналізувати факти, дати, персоналії, райони проживання та розселення різноманітних етнічних груп, лінії проходження кордонів української держави в минулому та сьогоденні; особливості військових баталій різних часів; виявляти причини, сутність та наслідки найбільш важливих суспільно-політичних подій (реформи, революції); зіставляти історичні процеси з епохами, застосовувати набуті знання для прогнозування суспільних процесів; формування свідомості громадянина й патріота України. Володіти: Здатністю орієнтуватися в історичному матеріалі, використовуючи причинно-наслідковий принцип; аналізувати та зіставляти історичні процеси, що відбувалися на території України з іншими подіями всесвітньої історії;	Історія України

Голова комісії

О.І. Черняк

суверенної національної держави, конституційної відповідальності за її долю. 3.Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю.	працювати з картою, ідентифікувати історичні персоналії, об'єкти культурної спадщини.	
Загальна 1. Здатність працювати з літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури. 2. Уміння використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів. 3. Здатність працювати самостійно і автономно Спеціальна (фахова) 1. Здатність планувати і організовувати діяльність підприємств, організацій, керувати ними та оцінювати їх результати. Приймати професійні рішення щодо їхньої подальшої діяльності та розвитку. Нести відповідальність щодо ефективності їх функціонування. 2. Здатність аналізувати та інтерпретувати фінансову, бухгалтерську та іншу інформацію, що міститься у звітності українських підприємств, зарубіжних транснаціональних корпорацій різних форм власності організацій, відомств і використовувати отримані відомості для прийняття управлінських рішень. 3. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки лексикографічних джерел у відповідності з поставленим завданням, аналізувати лексичну, орфографічну, лексичну, граматичну та стилістичну нормативність фахового тексту.	Знати: правила використання різних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів; прийоми висловлення думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; особливості сприйняття, відтворення, редагування текстів офіційно-ділового й наукового стилів; норми сучасної української літературної мови та способи їх реалізації в комунікативній діяльності; роль стилів мови у сучасному суспільстві й вимоги до культури професійного спілкування; особливості фонетичної, графічної, граматичної і лексичної систем української мови; Уміти: складати документи різних видів, уміти сприймати, розуміти, перекладати та створювати наукові тексти професійного спрямування; підготувати доповідь, виступ, складати план, конспект, реферат тощо, робити необхідні нотатки, виписки відповідно до поставленої мети; послугуватися лексикографічними джерелами та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури. Володіти: здатністю оцінити орфографічну, лексичну, граматичну та стилістичну нормативність фахового тексту та окремих його одиниць; здатністю сформулювати власне судження щодо глибинних процесів та явищ у мові і мовній політиці; здатністю оцінити рівень мовної компетенції - власної та інших учасників комунікативного процесу; здатністю сформулювати та обґрунтувати рекомендації щодо вдосконалення і коректування письмових текстів та різних видів усного публічного мовлення; здатністю обґрунтувати механізми ефективного досягнення комунікативної мети за допомогою вербальних і невербальних засобів спілкування.	Українська мова (за професійним спрямуванням)
Загальна 1. Здатність формувати загальні уявлення про особливості ділового спілкування; навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності. 2. Уміння спілкуватися іноземною мовою на побутові, суспільно-політичні та професійні теми в межах вивченої лексики та граматики.	Знати: лексичний матеріал за фаховим спрямуванням; фонетичні та орфографічні особливості лексики, передбаченої програмою; граматичний матеріал за темами, передбаченими програмою; правила усного ділового спілкування; основні вимоги до культури мовлення. Уміти: читати та перекладати тексти побутової, суспільно-політичної, загальноекономічної та фахової тематики; спілкуватися іноземною мовою на побутові, суспільно-політичні та професійні теми в межах	Іноземна мова

Голова комісії

О.І. Черняк

3. Здатність формувати основні вимоги до культурного мовлення Спеціальна (фахова) 1. Здатність писати короткі повідомлення та есе іноземною мовою, дотримуючись правил орфографії та граматики. 2. Здатність вести переговори на різні теми та робити презентації згідно вимог ділового мовлення. 3. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки новітньої фахової інформації через іноземні джерела.	вивченої лексики та граматики; писати короткі повідомлення та есе іноземною мовою, дотримуючись правил орфографії та граматики; користуватися необхідною літературою; реферувати літературу іноземною мовою; грамотно спілкуватися в межах усного ділового мовлення; вести переговори на різні теми та робити презентації згідно вимог ділового мовлення. Володіти: формуванням загальних уявлень про особливості ділового спілкування; навичками практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела; монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної, загальноекономічної та фахової тематики; перекладом з іноземної мови на рідну текстів загальноекономічного характеру; реферувати суспільно-політичну та загальноекономічну літературу іноземною мовою; використовувати знання на практиці під час ведення ділової бесіди або спілкування по телефону в ділових цілях з урахуванням конкретних умов.	
Загальна 1. Здатність формувати у майбутніх спеціалістів базових математичних знань для розв'язування задач у професійній діяльності; 2. Здатність аналізувати та формулювати постановку задачі з використанням математичних та статистичних методів; 3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності. Спеціальна (фахова) 1. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 2. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки математичних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки. 3. Здатність сформулювати реальну прикладну задачу і побудувати її математичну модель на базі набутих математичних знань;	Знати: виконання дій над векторами, матрицями, обчислення визначників; розв'язування систем лінійних рівнянь; дослідження форм і властивостей прямих та площин; дослідження функції за допомогою диференціального числення; здійснення інтегральних числень; дослідження числових та степеневих рядів; розв'язування диференціальних рівнянь першого та вищих порядків; основні поняття теорії ймовірностей, моделі повторних випробувань; основи математичної статистики, елементи дисперсійного аналізу. Уміти: аналізувати та формулювати постановку задачі з використанням математичних та статистичних методів; розв'язувати типові задачі в межах вивченого програмного матеріалу; використовувати у практичній діяльності набутих знань щодо застосування математичних і статистичних методів для дослідження професійних задач; самостійно працювати з навчально-методичною літературою і використовувати необхідні програмні продукти для аналізу і розв'язування професійних задач; сформулювати реальну прикладну задачу і побудувати її математичну модель на базі набутих математичних знань;	Вища математика

Голова комісії

О.І. Черняк

	розв'язувати практичні задачі математичними методами. Володіти: володіти основами математичного апарату, необхідними для ефективного вивчення інших дисциплін; здатністю аналізувати, виділяти головне, робити висновки; здатність обґрунтувати висновки; здатність проводити оцінки; здатність виробляти алгоритми.	
Загальна 1. Здатність використовувати загальні та спеціальні методи філософії при здійсненні наукових досліджень; 2. Здатність визначити та надавати характеристику різноманітним галузям філософського знання; 3. Здатність обґрунтувати та визначити особливості гуманітарного вивчення. Спеціальна (фахова) 1. Здатність використовувати спеціальні філософські терміни та поняття; 2. Здатність характеризувати основні особливості історичних етапів філософії; 2. Здатність вирішувати онтологічні, гносеологічні методологічні й соціальні проблеми філософського знання.	Знати: коротку історію розвитку світової філософської думки і філософської думки в Україні; предмет, структуру, мету й завдання філософії, як типу світогляду; специфіки національно-регіональних особливостей філософської думки України; онтологічні, гносеологічні методологічні й соціальні проблеми філософського знання; основні функції філософії і її роль у соціумі. Уміти: використовувати загальні та спеціальні методи філософії при здійсненні наукових досліджень; уміння використовувати спеціальні філософські терміни та поняття. Володіти: здатністю охарактеризувати основні особливості історичних етапів філософії; здатністю визначити та надавати характеристику різноманітним галузям філософського знання; здатність обґрунтувати та визначити особливості гуманітарного вивчення.	Філософія
Загальна 1. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури. 2. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах. 3. Здатність до оцінки та аналізу сутності суспільно-політичного розвитку української державності; особливостей, етапів та методики загальносвітового історичного процесу. Спеціальна (фахова) 1. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 2. Формування історичного мислення і свідомості, активної життєвої позиції, почуття гордості за приналежність до народу України, усвідомлення необхідності суверенної національної держави, конституційної відповідальності за її долю. 3. Здатність до мобільного оперування	Знати: концептуальні засади історії та теорії української культури; історію культури України, її місце у сучасному світі та Європі; головні напрями розвитку духовної культури України; історію становлення та розвитку окремих галузей української культури – театру, музики, образотворчого мистецтва, архітектури; міжкультурні зв'язки України з країнами Європи та світу; проблеми та перспективи розвитку української культури у сучасному цивілізаційному процесі. Уміти: збирати, систематизувати інформацію, здійснювати порівняльний аналіз та використовувати її у практичній діяльності; аналізувати на основі наукової методології суспільствознавчих дисциплін багатий фактичний матеріал із історії української культури; визначати можливості культурних запозичень відповідно до національних інтересів України;	Історія української культури

Голова комісії

О.І. Черняк

знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю.	чітко окреслювати предмет і завдання історії української культури відповідно до інших соціально-гуманітарних наук. Володіти: Здатністю орієнтуватися в історичному матеріалі, використовуючи причинно-наслідковий принцип; аналізувати та зіставляти історичні процеси, що відбувалися на території України з іншими подіями всесвітньої історії; працювати з картою, ідентифікувати історичні персоналії, об'єкти культурної спадщини.	
Загальна 1. Здатність застосовувати знання у сфері екології і раціонального природокористування для вирішення професійних задач різного рівня складності та відповідальності за умов роботи у складі групи фахівців. 2. Здатність визначати оптимальні шляхи управління якістю навколишнього середовища. 3. Здатність формулювати практичні пропозиції для поліпшення стану навколишнього природного середовища та раціоналізації природокористування; Спеціальна (фахова) 1. Здатність формувати групи професіоналів для розв'язування складних завдань з урахуванням екологічних наслідків. 2. Здатність навчати підлеглих враховувати екологічні витрати і проблеми під час вирішення складних професійних задач і розробки інноваційних проектів. 3. Здатність оцінювати ефективність діяльності даного підприємства у сфері охорони довкілля та раціонального природокористування;	Знати: об'єкт, предмет і методи сучасної екології; основні терміни, поняття й теоретичні положення сучасної екології; загальні закономірності розвитку та взаємодії системи "людина - суспільство - біота - довкілля"; основні форми та особливості антропогенної дії на оточуюче природне середовище; природно-наукові та економічні основи раціонального природокористування; економічні основи охорони довкілля від забруднення; основні нормативні документи й закони України у сфері охорони навколишнього природного середовища та природокористування; основні методи управління якістю навколишнього середовища та раціонального природокористування; діючий економічний механізм природокористування; Уміти: застосовувати фундаментальні екологічні знання для оцінки еколого-економічного стану регіону, країни; ефективно користуватися екологічними довідниками, законодавчими та нормативними документами про охорону навколишнього природного середовища; оцінити економічний збиток від забруднення навколишнього природного середовища та нерационального використання природних ресурсів; оцінювати ефективність використання природних ресурсів на підприємстві; аналізувати дотримання нормативів використання ресурсів; застосовувати сучасні методи вирішення еколого-економічних проблем та раціонального природокористування; планувати й розробляти економічно обґрунтовані заходи з охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів; оцінювати рівень екологічної безпеки підприємства. Володіти: здатністю до пошуку шляхів вирішення складних практичних проблем у професійній сфері, які стосуються певних екологічних проблем та методів раціонального використання природних ресурсів; здатністю ефективного управління екологічною	Екологія

Голова комісії

О.І. Черняк

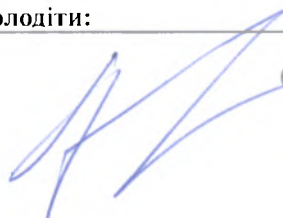
	інформацією, що стосується певної професійної діяльності. вмінням отримувати, аналізувати і застосовувати екологічну інформацію у процесі розробки і управління інноваційними проектами з високим рівнем відповідальності.	
Загальна - Здатність до формування інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи з сучасною комп'ютерною технікою; - Здатність до використання сучасних інформаційних технологій для розв'язання різноманітних задач в практичній діяльності за фахом. - Здатність до визначення ролі та місця інформатики у навчальному процесі. Спеціальна (фахова) - Здатність до формування програмного забезпечення сучасних інформаційних систем в економіці, - Здатність до формування сучасних засобів збереження та архівації даних; - Здатність до мобільного оперування знаннями щодо технологій створення документів та обробки даних засобами текстового процесора, технологій електронного перекладу текстових документів, технологій створення, редагування та показу презентацій, технологій обробки даних засобами табличних процесорів.	Знати: сутності основних принципів й правил побудови електронних обчислювальних машин, їх елементів і модулів, а також методів подання інформації в них; сучасного стану і тенденцій розвитку системного забезпечення персональних комп'ютерів, структуру сучасних операційних систем і їх основних компонентів, можливості систем; області використання інформаційних систем: систем обробки тексту, систем табличної обробки даних, систем створення презентацій, експертних систем. Уміти: впевнено використовувати системне забезпечення персональних комп'ютерів для повсякденної роботи; вільно використовувати пакети офісних програм, програми сканування та розпізнавання тексту, програми автоматизованого перекладу для ефективного розв'язання фахових завдань; вільно володіти технологіями роботи з зовнішніми пристроями комп'ютера; здійснювати операції по архівації даних; використовувати можливості сучасних локальних комп'ютерних мереж для колективної роботи та спільного використання ресурсів; користуватися службами глобальної мережі Internet для пошуку інформації, співпраці та використання інших мережних ресурсів, можливостей електронної пошти та телеконференцій з метою розв'язання поставлених професійних завдань та інтелектуального збагачення. Володіти: здатністю формування уявлень про можливості використання персонального комп'ютера у власній та суміжних спеціальностях; здатністю визначити та надавати характеристику пакетам прикладних програм загального та спеціального призначення для розв'язання задач професійного спрямування.	Інформа тика
Загальні: - Впровадження організаційних і технічних заходів з метою поліпшення безпеки праці. - Здатність та готовність до врахування положень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій.	Знати: законодавство про охорону праці в галузі; загальні закони та підзаконні нормативні акти; права, обов'язки та відповідальність працівника і керівника підприємства або закладу невиробничої сфери; державні нормативні акти про охорону праці (НПА ОП), міжгалузеві та галузеві. Систему	Охорона праці та безпека життєді яльності

Голова комісії

О.І. Черняк

3. Готовність застосовувати сучасні методи дослідження і аналізу ризиків, загроз і небезпек на робочих місцях та виробничих об'єктах. Спеціальна (фахова) 1. Здатність поставити завдання та організувати наукові дослідження з визначення професійних, виробничих ризиків, загроз на робочих місцях. 2. Здатність до організації діяльності виробничого колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці; 3. Здатність управління діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві; 4. Впровадження ефектив-ного розподілу функцій, обов'язків і повноважень з охорони праці у виробничому колективі.	стандартів праці – державні стандарти України (ДСТУ). Міждержавні стандарти безпеки праці (ГОСТ ССТБ) та та міждержавні, міжгалузеві та галузеві нормативні акти. Уміги: користуватися гарантіями прав громадян на охорону праці: встановлення робочого часу і часу відпочинку, охорони праці жінок і молоді, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці, відшкодування шкоди потерпілим; встановлювати контроль та нагляд за станом охорони праці; організувати розслідування нещасного випадку на робочому місці; організувати атестацію робочих місць за умовами праці. Володіти: використовувати знання законів про охорону праці при організації безпечної та здорової роботи, навчально-виховного процесу згідно свого фахового спрямування; здатністю організувати навчання з питань охорони праці.	
II. Цикл професійної та практичної підготовки		
Загальна 1. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. 2. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність. 3. Здатність формувати нові ідеї (креативність) Спеціальна (фахова) 1. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки. Здатність на основі опису процесів і явищ, що відбуваються в сучасній економіці, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. 2. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 3. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і	Знаги: основні економічні закони, категорії й поняття; методологічні основ розвитку економічних систем; загальнотеоретичні закономірності: формування сучасних моделей розвитку економічних систем, трансформації відносин власності, сучасного розвитку товарно-грошових відносин; закономірності функціонування галузевих капіталів; основні види державної політики (її методів та інструментів) й сучасних міжнародних економічних відносин. Уміги: аналізувати економічні явища та процеси, які відбуваються на різних рівнях економічної системи суспільства; вивчати та оцінювати стан соціально-економічних відносин на підприємстві, в окремій галузі, на рівні суспільства; визначити істотні риси основних соціально-економічних систем та напрями їх еволюції, порівнювати та об'єктивно оцінювати різні системи соціально-економічних відносин, моделі розвитку економічних систем, їх переваги та недоліки; аналізувати соціально-економічні наслідки урядових рішень, що впроваджуються в життя. Володіти:	Економічна теорія

Голова комісії

 О.І. Черняк

обраного профілю	здатністю науково обґрунтувати загальні основи та пояснювати явища і процеси економічного життя суспільства; здатністю з'ясувати методологічні основи механізму дії економічних законів та механізму їх застосування у господарській діяльності; здатністю застосовувати знання у виробленні шляхів формування, трансформації і розвитку соціально-орієнтованої сталої економічної системи суспільства.	
Загальна 1. Уміння визначати особливості формування та розвитку ринкової економіки та основних напрямків економічної думки в даний історичний період. 2. Здатність визначати особливості розвитку ринкової економіки та економічної теорії. 3. Здатність формувати нові ідеї (креативність) Спеціальна (фахова) 1. Здатність застосовувати загальнонаукові та специфічні методи дослідження ІЕЕД 2. Здатність аналізувати фази еволюції первісного, рабовласницького та феодального господарства та проводити порівняльний аналіз основних представників економічної думки у цей період 3. Здатність давати науково-обґрунтовану оцінку тенденціям ринкових відносин країн європейської цивілізації, аргументовано робити висновки щодо економічних процесів у країнах Європи і розуміти загальні тенденції ринкових відносин країн європейської цивілізації 4. Здатність аналізувати умови та наслідки промислової революції, аргументовано робити висновки щодо значення промислового перевороту у подальшому розвитку Західної Європи та США і робити порівняльний аналіз економічних поглядів представників класичної школи політичної економії, визначаючи їх негативні та позитивні риси.	Знати: загальні соціально-економічні характеристики окремих періодів розвитку світового господарства відповідно до цивілізаційного підходу; соціально-економічні характеристики розвитку світової економіки та окремих країн Європи, США, Японії, України, Росії; шляхи і методи накопичення капіталу, розширення та вдосконалення виробництва; еволюцію поглядів на економічні процеси; закономірності розвитку світової та вітчизняної економічної думки; розуміти загальну направленість еволюції економічної науки та трансформацію її генеральних напрямків; закономірності формування і розвитку економічних теорій і шкіл; наукові основи економічної політики держави. Уміти: аналізувати, визначати тенденції й напрями економічного розвитку в конкретно-історичні періоди; розуміти будь-яку економічну ситуацію і власне місце в ній, а головне - не боятися приймати оптимальні рішення, якщо потрібно інноваційного характеру, спираючись на здобутки світової та вітчизняної думки; формулювати власні рекомендації щодо реалізації з урахуванням специфіки традиційних особливостей соціально-економічної системи України. Володіти: Вмінням проводити порівняльний аналіз основних економічних шкіл (раннього та пізнього канонізму, меркантилізму, класичної школи політичної економії, марксизму, маржиналізму, історичної школи, кенсіанства, неолібералізму, монетаризм), визначаючи їх позитивні та негативні сторони; Вмінням вирішувати основні проблеми соціально-економічного розвитку на сучасному етапі та окреслювати шляхи їх розв'язання;	Історія економіки та економічної думки
Загальна 1. Здатність аналізувати, раціонально та критично оцінювати систему територіального поділу праці, раціонально застосовувати інструменти регулювання регіонального відтворення; 2. Здатність здійснювати контроль за	Знати: сутність продуктивних сил та їх розміщення; еволюцію процесу розміщення продуктивних сил; знати методи наукового дослідження, що застосовує регіональна економіка при вивченні територіальної організації виробництва;	Регіональна економіка

Голова комісії

О.І. Черняк

виконанням прав, обов'язків виконавців регіональної економічної політики; 3. Здатність планувати, формувати, здійснювати оцінку ефективності заходів регіональної економічної політики з метою вирівнювання ступенів соціально-економічного розвитку регіонів України Спеціальна (фахова) 1. Здатність використовувати переваги регіону і підбирати конкретні засоби та інструменти для належного управління продуктивними силами регіону; 2. Здатність здійснювати оцінку впливу факторів на розвиток продуктивних сил та визначати вплив територіального поділу праці на структуру господарства; 3. Здатність усвідомлювати особливості розвитку економічного районування та формування сучасної сітки економічних районів	типи економічних районів та галузі їх спеціалізації; мапи уявлення про поділ країни на економічні райони та створення сітки економічних районів для цілеспрямованої територіальної організації народного господарства; знати законодавче забезпечення взаємодії центральних та місцевих владних структур відносно рішення проблем регіонального рівня. Уміти: визначати сутність регіональної економіки та її завдання; знати наукові школи в галузі регіональної економіки; усвідомлювати зв'язок регіональної економіки з іншими науками; розраховувати показники ефективності розвитку продуктивних сил та національної економіки; визначати основні напрями комплексного та соціального розвитку регіонів. Володіти: розумінням про принципи розміщення продуктивних сил як складової конкретної економічної політики; уявленням про регіональну економічну політику як регулятора соціально-економічного розвитку регіонів.	
Загальна 1. Володіти знаннями об'єктивних законів розвитку економіки. 2. Володіти сучасними інформаційними технологіями. 3. Володіти методологіями та вмінням використовувати аналітичні навички. 4. Знати методи ведення наукових досліджень та їх вміння їх застосовувати. 5. Здатність аналізувати та застосовувати передовий досвід в забезпеченні ефективного використання трудових ресурсів підприємства. Спеціальна (фахова) 1. Здатність до оптимального використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів підприємства. 2. Здатність до формування ресурсного потенціалу підприємства, механізмів управління підприємством та практичними навиками оцінки стану та ефективності роботи. 3. Здатність оцінювати конкурентоспроможність підприємства та продукції, розробляти заходи щодо її підвищення. 4. Здатність здійснювати ефективну виробничу, фінансову, кадрову політику підприємства.	Знати: основи створення та принципи роботи підприємства у сучасних умовах господарювання, ресурсний потенціал підприємства, методичний інструментарій економічних складових підприємства, нормативно-інформаційну базу України. Уміти: оцінити ресурсну складову підприємства, вибрати та застосувати методи оцінки економічної ефективності формування економічного потенціалу підприємства, аналізувати економічний стан підприємства з урахуванням фінансових результатів діяльності. Володіти: механізмом управління підприємством та практичними навиками оцінки стану та ефективності роботи з урахуванням аналізу фінансових результатів.	Економіка підприємства

Голова комісії

О.І. Черняк

Загальна 1. Вміння проводити наукові дослідження за допомогою економіко-математичних моделей та практичне їх застосування у своїй дослідницькій роботі. 2. Здатність до критики та самокритики. 3. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості. Спеціальна (фахова) 1.Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 2. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю. 3. Вміння будувати моделі оптимізації галузевої структури підприємства та виробничої програми підприємства.	Знати: 1. Основи теорії математичного моделювання як методу наукового пізнання, визначення та понятійні категорії цього методу. 2. Класи задач, які розглядає математичне моделювання. 3. Основні принципи та інструменти постановки задач, побудови оптимізаційних моделей; 4. Основні методи розв'язання оптимізаційних задач. Вміти: 1. Застосовувати принципи і методи математичного моделювання на практиці в управлінні економічними і технологічними процесами у народному господарстві. Володіти: 1.Основними поняттями математичного моделювання; 2.Основними теоретичними основами математичного моделювання; 3.Основними методами розв'язання оптимізаційних задач.	Економіко-математичне моделювання
Загальна 1. Здатність приймати раціональні господарські рішення у нестандартних ситуаціях. 2. Здатність аналізувати соціально-економічні проблеми та процеси. 3. Здатність використовувати методи мікроекономічного аналізу при рішенні професійних задач. Спеціальна (фахова) 1.Здатність та готовність використовувати знання методів мікроекономічного аналізу при здійсненні експертної, консалтингової та аналітичної діяльності. 2.Вміння оброблювати та аналізувати дані для підготовки аналітичних рішень. 3.Здатність використовувати базові теоретичні знання, практичні навички та вміння для здійснення аналітичної діяльності.	Знати: основні поняття, категорії і інструменти мікроекономічного аналізу; основні особливості провідних шкіл мікроекономічного напрямку, теорій та концепцій мікроекономічної науки; принципи раціональної поведінки агентів економічних систем мікрорівня у ринкових умовах; методології дослідження поведінки економічних суб'єктів (споживача та виробника) у ринкових умовах і методів її оптимізації, рівноважного стану мікроекономічних систем в умовах різних ринкових структурах і різновидів ринку. Уміти: аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси, функціонування інститутів на мікрорівні; будувати на основі опису ситуації стандартні графічні мікромоделі; виконувати економічні розрахунки і самостійно робити висновки, пов'язані з аналізом причинно-наслідкових зв'язків, що визначають економічний вибір, та обґрунтуванням раціональної поведінки економічних мікросуб'єктів у ринкових умовах; застосовувати навички альтернативного мислення і аналізу альтернативних можливостей використання ресурсів і напрямів діяльності економічних суб'єктів. Володіти: здатністю оцінити стан та перспективи економічних систем мікрорівня; здатністю за результатами аналізу причинно-наслідкових зв'язків, що визначають економічний	Мікроекономіка

Голова комісії

О.І. Черняк

	вибір, оцінки показників діяльності економічних мікроекономічних суб'єктів, обґрунтовувати їх раціональну та ефективну поведінку у ринкових умовах; здатністю застосовувати набуті знання мікроекономічної теорії та навички мікроекономічного аналізу для прогнозування та розробки механізму і заходів господарчої та соціальної політики фірми.	
Загальна 1. Здатність аналізувати соціально-економічні проблеми та прогнозувати можливості їх розвитку у майбутньому. 2. Вміння використовувати нормативно-правові документи у своїй діяльності. 3. Здатність приймати організаційно-управлінські рішення та готовність нести за них відповідальність. Спеціальна (фахова) 1. Здатність аналізувати дані, необхідні для розрахунку економічних та соціально-економічних показників, що характеризують діяльність господарських суб'єктів. 2. Здатність розраховувати економічні та соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів. 3. Здатність виконувати розрахунки та представляти результати для вирішення поставлених завдань.	Знати: основних понять, категорій та інструментарію макроекономічного аналізу; основних особливостей провідних шкіл макроекономічного напрямку; методології дослідження функціонування і розвитку народного господарства країни та його окремих секторів, методів і прийомів аналізу економічних процесів з допомогою стандартних графічних моделей макроекономіки; природи макроекономічних проблем та механізмів їх вирішення, закономірностей ринкового механізму макроекономічних процесів та механізму державного регулювання економіки. Уміти: аналізувати у взаємозв'язку економічні явища, процеси, функціонування інститутів на макрорівні; інтерпретувати дані національної статистики про соціально-економічні явища; будувати на основі опису ситуації стандартні графічні макромоделі; аналізувати і змістовно інтерпретувати одержані результати на основі понять і показників предметної області курсу; аналізувати взаємозв'язки та мотиви рішень агентів національної економіки: аналізувати основні макроекономічні проблеми (безробіття, інфляція, циклічний розвиток, економічне зростання та ін.) Володіти: здатністю практичного застосування ключових аналітичних технік для оцінки стану та перспектив економічної системи макрорівня, національної економіки; здатністю визначити, охарактеризувати елементи механізму функціонування та розвитку національної економіки; здатністю обґрунтувати та визначити механізм ефективного державного регулювання економіки; здатністю на основі системного підходу визначати та оцінювати наслідки впливу різноманітних факторів макроекономічних процесів (економічного зростання, циклічного розвитку).	Макроекономіка
Загальна 1. Здатність планувати фінансово-господарську діяльність суб'єктів.	Знати: теоретичні основи статистичного спостереження як способу формування інформаційної бази для дослідження та прийняття управлінських рішень;	Статистика

Голова комісії

О.І. Черняк

2. Здатність формувати інформаційну базу для дослідження господарської діяльності. 3. Здатність узагальнювати та систематизувати світовий довід з питань дослідження суб'єктів господарської діяльності. Спеціальна (фахова) Здатність використовувати методи статистичного аналізу для кількісного обґрунтування й оцінки управлінських рішень у галузі соціально - економічних процесів. 2. Здатність формувати системи статистичних показників для проведення комплексного дослідження суб'єктів господарської діяльності. 3. Здатність формувати стратегічні та тактичні плани розвитку фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання. 4. Вміння формувати звіти та аналітичні доповіді щодо динаміки розвитку суб'єктів господарської діяльності.	методичні підходи до узагальнення та оброблення статистичних даних; методологію і методики екстенсивного та інтенсивного статистичного аналізу соціально - економічних явищ і процесів; методики прогнозування та статистичного моделювання соціально - економічних параметрів. Уміти: застосовувати методи статистичного спостереження для формування масиву первинних даних для статистичного дослідження; здійснювати оброблення первинних даних з метою одержання узагальнюючих показників, рядів розподілу, відносних, середніх величин, показників варіації тощо; виконувати необхідні аналітичні розрахунки із застосуванням комп'ютерної техніки у відповідності із метою статистичного дослідження, наявною вихідною статистичною інформацією; здійснювати статистичний аналіз фінансово-господарської діяльності, рівня соціально - економічного розвитку регіону, економічну інтерпретацію одержаних результатів, робити обґрунтовані висновки та прогнозні розрахунки. Володіти: здатністю визначати та надавати характеристику механізму впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на стан та особливості господарської діяльності суб'єктів; здатністю обґрунтувати взаємозв'язки та взаємозалежність факторів.	
Загальна: 1. Здатність до формування системи базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового та фінансового ринків. 2. Здатність до формування спеціальних знань і практичних навичок з питань організації фінансово-кредитних відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях. Спеціальні (фахові) 1. Здатність використовувати у фінансовій практиці методи управління фінансами, кредитного планування, організаційні форми фінансового контролю. 2. Здатність до орієнтування в теоретичних та практичних проблемах грошово-кредитного характеру. 3. Здатність до оцінки ситуації на вітчизняному та зарубіжному грошово-кредитному ринку;	Знати: сутності та функцій таких категорій, як "гроші", "кредит", зміст основних теорій грошей, поняття грошового обігу, грошових потоків, монетарного та фінансового ринків, грошових та валютних систем, основ кредитних, розрахункових, валютних, податкових та бюджетних відносин. Уміти: аналізувати і характеризувати стан фінансових відносин в країні; розраховувати основні прямі, непрямі та місцеві податки, що справляються з підприємств; розраховувати суму відсотків за користування банківським кредитом; складати кредитні угоди; аналізувати міжнародні фінансово-кредитні відносини і валютну систему України. Володіти:	Гроші та кредит

Голова комісії

О.І. Черняк

4. Здатність до прогнозування розвитку грошово-кредитних відносин; 5. Здатність обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань кредитного характеру.	здатністю оцінити вартість довгострокових кредитів; здатністю обґрунтувати використання у практичній діяльності лізингові, факторингові, вексельні форми комерційного кредитування; здатністю обґрунтувати та визначити основні заходи грошової політики держави щодо регулювання грошового обігу в країні.	
Загальна 1. Володіти знаннями об'єктивних законів розвитку економіки. 2. Володіти сучасними інформаційними технологіями. 3. Володіти методологіями та вмінням використовувати аналітичні навички. 4. Знати методи ведення наукових досліджень та їх вміння їх застосовувати. 5. Здатність аналізувати та застосовувати передовий досвід в забезпеченні ефективного використання трудових ресурсів підприємства. Спеціальна (фахова) 1. Здатність до оптимального використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів підприємства. 2. Здатність до формування ресурсного потенціалу підприємства, механізмів управління підприємством та практичними навичками оцінки стану та ефективності роботи. 3. Здатність оцінювати конкурентоспроможність підприємства та продукції, розробляти заходи щодо її підвищення. 4. Здатність здійснювати ефективну виробничу, фінансову, кадрову політику підприємства.	Знати: основи створення та принципи роботи підприємства у сучасних умовах господарювання, ресурсний потенціал підприємства, методичний інструментарій економічних складових підприємства, нормативно-інформаційну базу України. Уміти: оцінити ресурсну складову підприємства, вибрати та застосувати методи оцінки економічної ефективності формування економічного потенціалу підприємства, аналізувати економічний стан підприємства з урахуванням фінансових результатів діяльності. Володіти: механізмом управління підприємством та практичними навичками оцінки стану та ефективності роботи з урахуванням аналізу фінансових результатів.	Організація виробництва
Загальна 1. Вміння проводити наукові дослідження методами системного аналізу та практичне його застосування у своїй дослідницькій роботі. 2. Здатність до аналізу управління економічною системою. 3. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості. Спеціальна (фахова) 1. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному	Знати: 1. Основи теорії систем, управління та математичного моделювання як методу наукового пізнання, визначення та понятійні категорії цього методу. 2. Класи задач, які розглядає економічна кібернетика. 3. Основні принципи та інструменти постановки задач, побудови оптимізаційних моделей; 4. Основні методи розв'язання оптимізаційних задач. Вміти: 1. Застосовувати принципи і методи теорії систем на практиці в управлінні економічними і технологічними процесами у народному	Економічна кібернетика

Голова комісії

О.І. Черняк

для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 2. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю. 3. Вміння будувати моделі оптимізації галузевої структури підприємства та виробничої програми підприємства.	господарстві. Володіти: 1.Основними поняттями економічної кібернетики; 2.Основними теоретичними основами теорії управління та інформації ; 3.Основними методами розв'язання оптимізаційних задач.	
Загальна 1. Здатність до формування системи базових знань у сфері менеджменту. 2. Здатність до розуміння концептуальних засад системного управління організаціями. 3. Здатність до розробки й прийняття управлінських рішень. 4. Здатність до саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації та майстерності. Спеціальні (фахові): 1. Здатність організовувати діяльність малої групи, створеної для реалізації конкретних економічних проектів. 2. Здатність критично оцінювати управлінські рішення та здатність до їх удосконалення згідно вимог соціально-економічного розвитку. 3. Здатність до аналізування аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень. 4. Здатність виконувати розрахунки та представляти результати для вирішення поставлених завдань.	Знати: сутності принципів, функцій, основних категорій науки управління; методів та базових інструментів управління організаціями; методики проведення оцінки ефективності управління підприємством. Уміти: використовувати методи управління підприємством; реалізовувати навички планування, організації, мотивації та контролю в процесі управління підприємством; давати оцінку вірності і об'єктивності інформації, що використовує підприємство; формулювати і приймати управлінські рішення. Володіти: здатністю оцінку стану та перспектив господарської та управлінської діяльності сучасного підприємства; здатністю визначити та надати характеристику механізму впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища на стан та особливості господарської та управлінської діяльності підприємств; здатністю обґрунтувати та визначити механізм ефективного прийняття управлінських рішень в умовах сучасного підприємства.	Менеджмент
Загальна 1. Здатність до використання інструментів маркетингу 2. Здатність до проведення досліджень, аналізу та формування системи методів для проведення маркетингових досліджень 3. Здатність до формування маркетингової політики підприємства та оцінки її ефективності 4. Здатність до збору, перевірки достовірності, обробки та упорядкування маркетингової інформації. Спеціальні (фахові) 1. Здатність до обґрунтування рішень щодо	Знати: 1. Процес формування маркетингової концепції діяльності підприємства. 2. Стратегічні напрямки розвитку маркетингової діяльності підприємства. 3. Процес формування оптимальної структури маркетингової служби підприємства. 4. Етапи проведення маркетингових досліджень. Уміти: 1. Організовувати взаємодію структурних підрозділів у процесі здійснення маркетингової діяльності. 2. Організовувати проведення маркетингових досліджень. 3. Визначати методи, правила та засоби реклами. 4. Проводити аналіз кон'юнктури ринку, товарів	Маркетинг

Голова комісії

О.І. Черняк

необхідності розвитку маркетингової діяльності підприємства. 2. Здатність до розробки стратегічних проектів щодо маркетингової діяльності. 3. Здатність до організації маркетингової діяльності. 4. Здатність до планування маркетингу на підприємстві та розробки системи стратегічного маркетингу. 5. Здатність до створення умов для посилення мотивації персоналу підприємства в реалізації маркетингової концепції. 6. Здатність до організації контролю маркетингової діяльності та підвищення її ефективності.	конкурентів, обсягу ринку. Володіти: 1. Здатністю до розробки маркетингових досліджень. 2. Здатністю до розробки методів і засобів розповсюдження товарів. 3. Здатністю до формування маркетингової товарної політики. 4. Здатністю до створення баз даних маркетингової інформації	
Загальна 1. Здатність до формування системи фундаментальних знань з концептуальних основ бухгалтерського обліку та набуття практичних навичок з використання методики обліку. 2. Здатність до постійного вивчення нових нормативно-методичних та інструктивних документів з питань обліку і звітності, впровадження їх на підприємстві. 3. Здатність до підвищення економічних знань з питань організації та ведення бухгалтерського обліку, оволодіння передовим досвідом та науковими ідеями в цій сфері. Спеціальні (фахові) 1. Здатність до формування вмінь з організації і ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. 2. Здатність до опанування вмінням практичного застосування складових (елементів) методу бухгалтерського обліку – документації і інвентаризації, рахунків і подвійного запису, оцінки і калькуляції, балансу і звітності. 3. Здатність до використання прогресивних методів і прийомів в процесі обліку активів, капіталу, зобов'язань підприємств. 4. Здатність до оволодіння сучасними методами обробки облікової інформації, використання її в управлінні, контролі за раціональним та ефективним використанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, аналізі фінансово-господарської діяльності підприємств.	Знати: предмет бухгалтерського обліку і основні елементи його методу; основи організації бухгалтерського обліку на підприємствах; особливості бухгалтерського обліку основних господарських процесів. Уміти: вести облікові записи на рахунках бухгалтерського обліку; складати первинні документи й вести їх бухгалтерську обробку, відображати господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку; виконувати записи до облікових регістрів, складати бухгалтерський баланс. Володіти: предметом і методом бухгалтерського обліку; вміннями документального оформлення господарських операцій та їх відображення у системі рахунків бухгалтерського обліку.	Бухгалтерський облік
Загальна: 1. Здатність до формування системи базових знань з теорії фінансів, грошей, кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового та фінансового ринків.	Знати: сутності та функцій таких категорій, як "фінанси", "гроші", "кредит", зміст основних теорій грошей, поняття грошового обігу, грошових потоків, монетарного та фінансового ринків, грошових та валютних систем,	Фінанси

Голова комісії

О.І. Черняк

2. Здатність до формування спеціальних знань і практичних навичок з питань організації фінансових відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях. Спеціальні (фахові) 1. Здатність використовувати у фінансовій практиці методи управління фінансами, фінансового планування, організаційні форми фінансового контролю. 2. Здатність до орієнтування в теоретичних та практичних проблемах грошово-кредитного характеру. 3. Здатність до оцінки ситуації на вітчизняному та зарубіжному грошово-кредитному ринку; 4. Здатність до прогнозування розвитку грошово-кредитних відносин; 5. Здатність обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань кредитного характеру.	основ кредитних, розрахункових, валютних, податкових та бюджетних відносин. Уміти: аналізувати і характеризувати стан фінансових відносин в країні; розраховувати основні прямі, непрямі та місцеві податки, що справляються з підприємств; розраховувати суму відсотків за користування банківським кредитом; складати кредитні угоди; аналізувати міжнародні фінансово-кредитні відносини і валютну систему України. Володіти: здатністю оцінити вартість довгострокових кредитів; здатністю обґрунтувати використання у практичній діяльності лізингові, факторингові, вексельні форми комерційного кредитування; здатністю обґрунтувати та визначити основні заходи грошової політики держави щодо регулювання грошового обігу в країні.	
Загальна: 1. Здатність до наукового аналізу соціально-трудова процесів на всіх рівнях. 2. Здатність до управління соціально-трудова відносинами, нормування оплати праці та забезпечення її високої ефективності. 3. Здатність до забезпечення своєї конкурентоспроможності на ринку праці. Спеціальні (фахові) 1. Здатність до збору та аналізу даних, необхідних для розрахунку економічних та соціально-економічних показників, які характеризують діяльність господарюючих суб'єктів. 2. Здатність використовувати аналітичні навички 3. Здатність аналізувати та застосовувати передовий досвід в забезпеченні ефективного використання трудових ресурсів. 4. Здатність досліджувати трудовий процес працівників різних категорій.	Знати: загальні положення про роль праці в розвитку людини і суспільства; основні форми прояву праці; поняття про основні напрямки розвитку організації праці; типи соціально-трудова відносин; завдання, принципи і методи нормування праці; відтворення населення, поняття демографічної політики; шляхи регулювання рівня оплати праці; сутність соціального партнерства; зміст соціальної політики України; типи трудових конфліктів; сутність, критерії і показники ефективності й продуктивності праці; сутність і значення організації праці, її місце в системі організації діяльності; елементи організації і її форми; завдання, принципи, методи нормування праці на підприємстві; показники рівня життя населення; основи організації заробітної плати в сучасних умовах та механізми її регулювання; сутність і значення міжнародних актів про економічні, соціальні та культурні права людини. Уміти: розрізняти основні форми прояву праці в розвитку людини і суспільства.	Економіка праці та соціально-трудова відносини

Голова комісії

О.І. Черняк

	визначати соціально-економічну роль праці; визначити потребу в трудових ресурсах; визначити показники ефективності праці; обґрунтувати основні напрямки підвищення ефективності праці; розрахувати показники продуктивності праці; нормувати працю працівників підприємств; проводити аналіз змісту і складності праці; розрізняти форми і системи оплати праці; визначити заробітну платню при відрядній й погодинній системах; Володіти: основними принципами соціального захисту населення; методами планування потреб у чисельності персоналу; технологією нормування праці; здатністю до управління трудовою діяльністю; здатністю розробляти нормативи праці.	
Загальна 1. Вміння проводити наукові дослідження за допомогою економіко-математичних методів і моделей та практичне їх застосування у своїй дослідницькій роботі. 2. Здатність до критики та самокритики. 3. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості. Спеціальна (фахова) 1.Здатність використовувати базові знання в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 2. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого обраного профілю. 3. Вміння будувати моделі галузевої структури підприємства.	Знати: 1. Основи теорії дослідження операцій як методу наукового пізнання, визначення та понятійні категорії цього методу. 2. Класи задач, які розглядає теорії дослідження операцій. 3. Основні принципи та інструменти постановки задач, побудови моделей; 4. Основні методи розв'язання економічних задач. Вміти: 1. Застосовувати принципи і методи теорії дослідження операцій на практиці в управлінні економічними і технологічними процесами у народному господарстві. Володіти: 1.Основними поняттями теорії дослідження операцій; 2.Основними теоретичними основами теорії дослідження операцій; 3.Основними методами розв'язання економічних задач.	Дослідження операцій
Загальна 1. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. 2. Здатність працювати самостійно і автономно. 3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності Спеціальна (фахова)	Знати: системи і їх класифікація; сутність процесів виробництва, взаємозв'язок між окремими виробництвами і галузями; класифікацію технологічних процесів; світові тенденції розвитку прогресивних технологій; автоматизацію матеріального виробництва як основу розвитку соціальної сфери ; технологічний розвиток на рівні підприємств;	Системи технологій промисловості

Голова комісії

О.І. Черняк

1. Здатність оцінювати якість технологічних процесів, визначати їх техніко-економічні, соціальні і екологічні показники. 2. Здатність здійснювати раціональний вибір варіанта технологічного процесу, який забезпечував би мінімальні затрати на реалізацію, виходячи з конкретних умов. 3. Здатність орієнтуватися у виборі найбільш оптимальних технологічних рішень. 4. Здатність обґрунтовувати шляхи підвищення якості продукції й продуктивності технологічних процесів.	галузевої особливості технологічного розвитку України. Уміти: давати вартісну оцінку нової технології з використанням економетричних моделей; реалізовувати принципи вибору сировини, енергетичних ресурсів та раціонального розміщення підприємства з урахуванням підвищення вимог до охорони навколишнього середовища; вибирати оптимальні умови (виходячи із техніко-економічних показників) організації технологічних процесів, підбирати найбільш економічно ефективне обладнання та визначати рівень його використання; оцінювати та приймати правильне технічне рішення при розрахунках економічної ефективності, враховуючи технологію процесів. Володіти: Здатністю здійснювати планування та організацію виробництва сучасних конкурентно-спроможних виробів на підставі технічного та технологічного оновлення, що забезпечується поєднанням економічних та технічних знань; здатністю розробки технічних та технологічних заходів для підвищення ефективності виробництва та продуктивності праці; здатністю визначати перспективні напрямки технічного переозброєння виробництва та модернізації підприємств з метою підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках; здатністю аналізувати маршрутний та операційний технологічні процеси; здатністю оцінювати можливості сучасних технологій промисловості.	
Загальна 1. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. 2. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність. 3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності Спеціальна (фахова) 1. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтовувати отримані висновки. Здатність на основі опису процесів і явищ, що відбуваються в сучасній світовій економіці, будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані	Знати: предмет методології наукового пізнання, його світоглядове значення та роль у самостійній науковій діяльності; специфіку наукового знання та вимоги щодо проведення наукового дослідження; функції наукового знання та засоби перевірки наукових теорій. Уміти: розрізняти справжнє наукове дослідження та його результати від псевдонаукових пошуків; користуватися отриманими знаннями у науково дослідницькій роботі; орієнтуватися в науковій, науково популярній та псевдонауковій літературі; використовувати критичне мислення у своїй професійній галузі; аргументувати власне наукове знання. Володіти: ґрунтовними знаннями з методології економіки та	Основи наукових досліджень

Голова комісії

О.І. Черняк

результати. 2. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 3. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю	методів наукових досліджень; володіти теоретичним та методологічним апаратом економічної науки та інших наук відповідно до наукового проєкту.	
Загальна 1. Здатність до формування інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи з сучасною комп'ютерною технікою; 4. Здатність до використання сучасних мережових технологій для розв'язання різноманітних задач в практичній діяльності за фахом. 5. Здатність до визначення ролі та місця телекомунікацій у навчальному процесі. Спеціальна (фахова) 4. Здатність до формування програмного забезпечення сучасних інформаційних систем в економіці. 5. Здатність до формування сучасних засобів збереження та архівації даних; 6. Здатність до мобільного оперування знаннями щодо технологій створення документів та обробки даних засобами текстового процесора, технологій електронного перекладу текстових документів, технологій створення, редагування та показу презентацій, технологій обробки даних засобами табличних процесорів.	Знати: 1. Сутності основних принципів й правил побудови електронних мереж, їх елементів і модулів, а також методів обробки інформації в них; 2. Сучасного стану і тенденцій розвитку системного забезпечення мереж, структуру сучасних засобів телекомунікацій і їх основних компонентів, можливості систем; 3. Області використання інформаційних систем: систем обробки тексту, систем табличної обробки даних, систем створення презентацій, експертних систем. Уміти: 1. Впевнено використовувати системне забезпечення мереж для повсякденної роботи; 2. Вільно використовувати пакети програм, програми сканування та розпізнавання тексту, програми автоматизованого перекладу для ефективного розв'язання фахових завдань; 3. Вільно володіти мережними та телекомунікаційними технологіями; 4. Використовувати можливості сучасних локальних комп'ютерних мереж для колективної роботи та спільного використання ресурсів; користуватися службами глобальної мережі Internet для пошуку інформації, співпраці та використання інших мережних ресурсів, можливостей електронної пошти та телеконференцій з метою розв'язання поставлених професійних завдань та інтелектуального збагачення. Володіти: 1. Здатністю формування уявлень про можливості використання мереж у власній та суміжних спеціальностях; 2. Здатністю визначити та надавати характеристику пакетам прикладних програм загального та спеціального призначення для розв'язання задач професійного спрямування.	Комп'ютерні мережі та телекомунікації в економіці
Загальна 1.Здатність використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності. 2. Здатність орієнтуватися у глобальних	Знати: сутності, форми та основні принципи міжнародних економічних відносин та середовища їх розвитку; показники розвитку та критерії класифікації країн	Світове господарство та міжнародні

Голова комісії

О.І. Черняк

проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків інтеграції України у систему міжнародного поділу праці. 3. Здатність захищати інтереси держави, поєднувати суспільні, позитивні та індивідуальні інтереси. Спеціальна (фахова) 1. Здатність визначати форми, методи та механізми реалізації міжнародних економічних відносин. 2. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 3. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю.	світу; сутності, форм, видів, причин та напрямів розвитку міжнародної торгівлі, міжнародної міграції робочої сили, прямих іноземних інвестицій, світової валютної системи та міжнародних розрахунків, міжнародної регіональної інтеграції. Уміти: визначати тенденції та особливості розвитку міжнародних економічних відносин, зовнішнього середовища розвитку міжнародного бізнесу; робити аргументовані висновки про пріоритетні напрями та перспективи розвитку міжнародних економічних відносин, у тому числі напрями та перспективи інтеграції України у світове господарство. Володіти: здатністю оцінювати стан та особливості розвитку міжнародних економічних відносин; здатністю обґрунтувати та визначити механізми ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, країни.	Економічні відносини
Загальна 1. Уміння реалізовувати аналіз ринків. 2. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність. 3. Здатність формувати нові ідеї (креативність) Спеціальна (фахова) 1. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки. 2. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 3. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю	Знати: форми економічного передбачення; методичні підходи до економічного прогнозування розвитку ринків; основні поняття і складові економічного прогнозування; методи технічного аналізу; Вміти: аналізувати перспективні плани розвитку галузі; приймати стратегічні рішення, погоджувати поточну роботу з перспективними задачами, з майбутнім; аналізувати та обирати перспективні напрямки розвитку ринкової діяльності. Володіти: навичками прикладного прогнозування та планування діяльності економічних суб'єктів.	Економіка галузей ринків
Загальна 1. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. 2. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність.	Знати: основні поняття, цілі, принципи, об'єкти управління витратами; функції, класифікацію, параметри запасів і показники ефективності управління запасами в комерційних і виробничих системах; методи управління запасами; основні типи економіко-математичних моделей, підходи до моделювання і	Планування і контроль на підприємстві

Голова комісії

О.І. Черняк

3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності Спеціальна (фахова) 1. Здатність планувати і організовувати діяльність підприємств, організацій, керувати ними та оцінювати їх результати. Приймати професійні рішення щодо їхньої подальшої діяльності та розвитку. Нести відповідальність щодо ефективності їх функціонування. 2. Здатність аналізувати та інтерпретувати дані вітчизняної та зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси та явища, виявляти тенденції зміни соціально-економічних показників в зарубіжних країнах на макроекономічному та корпоративному рівні. 3. Здатність використувувати для вирішення комунікативних завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології, в тому числі і з урахуванням використання навичок ділового спілкування і сучасних методик мовної підготовки. Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною чи іноземною мовами.	нормування запасів в комерційній, маркетинговій, логістичній, товарознавчій і рекламній діяльності Вміти: застосовувати методи аналізу і регулювання витрат в комерційній, маркетинговій, логістичній, товарознавчій і рекламній діяльності; управляти виробничими і товарними витратами; розробляти економіко-математичні моделі і застосовувати методи оптимізації параметрів запасів для організації і управління комерційної, маркетингової, логістичної, товарознавчої і рекламною діяльністю. Володіти: методами управління запасами для оптимізації логістичних витрат при організації матеріально-технічного постачання підприємства, закупівель і продажу (збуту) товарів.	
Загальна 1. Вміння проводити наукові дослідження за допомогою економіко-математичних моделей та практичне їх застосування у своїй дослідницькій роботі. 2. Здатність до критики та самокритики. 3. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості. Спеціальна (фахова) 1. Здатність використовувати базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності; володіти та використовувати знання з теорії та практики. 2. Здатність до мобільного оперування знаннями, вміння критично мислити та діяти, пробуджувати у тих хто навчається стійкого інтересу до свого предмета і обраного профілю. 3. Вміння будувати моделі оптимізації економічних процесів та товарних ринків.	Знати: 1. Основи теорії математичного моделювання економіки як методу наукового пізнання, визначення та понятійні категорії цього методу. 2. Класи задач, які розглядає моделювання економіки; 3. Основні принципи та інструменти постановки задач, побудови оптимізаційних моделей; 4. Основні методи розв'язання оптимізаційних задач. Вміти: 1. Застосовувати принципи і методи моделювання економіки на практиці в управлінні економічними і технологічними процесами у народному господарстві. Володіти: 1. Основними поняттями моделювання економіки; 2. Основними теоретичними основами моделювання економіки; 3. Основними методами розв'язання оптимізаційних задач.	Моделювання економіки
Загальна 1. Здатність формувати комплексну систему знань і практичних навичок щодо прийняття господарських рішень із різним ступенем	Знати: основні поняття та категорії системи прийняття господарських рішень ; сучасні методи та моделі розроблення, обґрунтування	Системн і приння ття

Голова комісії

О.І. Черняк

невизначеності. 2. Здатність формування нового економіко-математичного мислення, спрямованого на підготовку фахівців-економістів нової формації. 3. Здатність працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією. Спеціальні (фахові) 1. Здатність обґрунтовувати господарські рішення. 2. Здатність управління підприємством в умовах невизначеності. 3. Здатність кількісного та якісного оцінювання підприємницьких ризиків.	та прийняття господарських рішень; основні принципи й підходи до обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та ризику. Уміти: здійснювати аналіз та оцінювання рішень використовуючи комп'ютерну техніку та програмно-математичні комплекси; аналізувати ефективність інвестиційних і фінансових рішень; обґрунтовувати вибір оптимальних господарських рішень в умовах невизначеності та ризику. Володіти: здатністю визначати оптимальні форми подання та реалізації господарських рішень; здатністю визначати напрями та методи регулювання господарських ризиків на підприємстві.	рішень
Загальна 1. Здатність до формування інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи з сучасними комп'ютерними технологіями; 2. Здатність до використання сучасних інформаційних технологій і систем для розв'язання різноманітних задач в практичній діяльності за фахом. 3. Здатність до визначення ролі та місця інформаційних технологій у навчальному процесі. Спеціальна (фахова) 1. Здатність до формування програмного забезпечення сучасних інформаційних систем в економіці, 2. Здатність до формування сучасних засобів пошуку, збереження та архівації даних; 3. Здатність до мобільного оперування знаннями щодо технологій обробки даних в економіці.	Знати: 1. Сутності основних принципів й правил побудови інформаційних систем, їх елементів і модулів, а також методів обробки інформації в них; 2. Сучасного стану і тенденцій розвитку програмного забезпечення систем, структуру сучасних засобів телекомунікації і їх основних компонентів, можливості систем; 3. Області використання інформаційних систем та технологій в економіці. Уміти: 1. Впевнено використовувати системне забезпечення інформаційних систем для повсякденної роботи; 2. Вільно використовувати пакети програм, програми обліку та економічного планування, програми автоматизованого аналізу ресурсів для ефективного розв'язання фахових завдань; 3. Вільно володіти мережевими та телекомунікаційними технологіями; 4. Використовувати можливості сучасних локальних комп'ютерних мереж для колективної роботи та спільного використання ресурсів; користуватися службами глобальної мережі Internet для пошуку інформації, співпраці та використання інших мережних ресурсів, можливостей електронної пошти та телеконференцій з метою розв'язання поставлених професійних завдань та інтелектуального збагачення. Володіти: 1. Здатністю формування уявлень про можливості використання інформаційних систем у власній та суміжних спеціальностях; 2. Здатністю визначити та надавати характеристику пакетам прикладних програм загального та спеціального призначення для розв'язання задач професійного спрямування.	Інформаційні системи і технології в економіці

Голова комісії

О.І. Черняк

Загальна 1. Здатність визначати ключові цілі діяльності підприємства. 2. Здатність оцінити ефективність діяльності підприємства. 3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності. Спеціальні (фахові) 1. Здатність впроваджувати систему оцінки ефективності виробництва на підприємстві. 2. Здатність визначати узагальнюючі показники ефективності виробництва. 3. Здатність визначати соціальну та екологічну ефективність діяльності підприємства.	Знати: Методики проведення аналізу господарської діяльності підприємства; Основні показники оцінки фінансового стану підприємства; Сутність, види та форми прояву ефекту та ефективності, протиріччя між різними видами ефективності діяльності підприємства; Види, економічну сутність та порядок визначення ключових показників ефективності діяльності підприємства. Уміти: визначати основні показники ефективності діяльності підприємства та оцінювати їх динаміку; використовувати принципи і методи оцінки ефективності виробництва; визначати загальну ефективність виробництва та ефективність використання окремих видів ресурсів. Володіти: здатністю впроваджувати систему оцінки ефективності виробництва на підприємстві; здатністю оцінювати рівень задоволеності споживачів продукції; здатність розробляти маркетинговий бюджет підприємства.	Економічний аналіз
Загальна 1. Здатність формування комплексної системи знань і практичних навичок щодо проектування та управління логістичними системами. 2. Здатність до управління матеріальними та іншими потоками в сучасних умовах. 3. Здатність працювати самостійно і автономно. Спеціальна (фахова) 1. Здатність виділяти види та напрями матеріальних та нематеріальних потоків та їх роль у логістичній системі. 2. Здатність формувати логістичні ланцюги постачання. 3. Здатність обирати оптимальний варіант транспортного забезпечення функціонування логістичної системи.	Знати: актуальність, перспективи і необхідності розвитку логістики на підприємстві; методичний інструментарій розробки і реалізації завдань логістики на підприємстві; особливості функціонального логістичного менеджменту, що передбачає вивчення окремих функціональних областей логістики: постачання, виробництво, розподіл, склад, транспорт, запаси, сервіс. Уміти: ефективно планувати, організовувати та керувати матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками; користуватися сучасними інформаційними технологіями в логістиці; складати відповідні документи стосовно прийомки, зберігання та відпуску матеріальних ресурсів; проводити аналіз ефективності впровадження логістичної системи управління на підприємстві. Володіти: здатністю визначати необхідні обсяги постачання, складування та транспортування матеріальних ресурсів;	Логістика

Голова комісії

О.І. Черняк

	здатністю створювати і впроваджувати логістичні системи на підприємствах; здатністю використовувати інструментарій логістики для розробки стратегії та тактики діяльності підприємства; здатністю аналізувати і управляти логістичними системами, розробляти і приймати управлінські рішення щодо оптимізації логістичних систем.	
Загальна: 1. Здатність розробляти інноваційну стратегію підприємства. 2. Здатність розробки практичних рекомендацій щодо ефективності управління інноваційними процесами на підприємстві. 3. Здатність працювати самостійно і автономно. Спеціальні (фахові) 1. Здатність визначати найвагоміші чинники комерційної успішності інновацій та її оцінку. 2. Здатність оцінювати ефективність системи управління інноваційними процесами. 3. Здатність обґрунтовувати процес планування і контролю інноваційної діяльності на підприємстві.	Знати: місце та роль інновацій у системі господарювання, сучасні світові тенденції розвитку інновацій; сутність сфери інноваційної діяльності, систему класифікації інновацій, поняття та етапи життєвого циклу інновацій; сутність попиту на інновації та засоби його відображення, умови, за яких інновація стає товаром; сутність та складові елементи інноваційної політики фірми, види інноваційних стратегій та їх співвідношення; зміст понять техніка і технологія, техніко-технологічна база підприємства, технічний розвиток; показники технічного рівня підприємства, напрямки відтворення техніко-технологічної бази підприємства. Уміти: проводити оцінку рівня і успішності інновацій; здійснювати систематичний аналіз діяльності підприємства; здатність аналізувати рівень інноваційного розвитку регіонів; здатність визначати напрямки технологічного розвитку підприємства. Володіти: здатністю формувати інноваційну політику фірми; здатністю формувати систему управління інноваційними процесами на підприємстві; здатністю здійснювати комплексну оцінку ефективності інноваційних проектів методикою використання міжнародного патентного класифікатора.	Економіка і організація інноваційної діяльності
Загальна 1. Здатність формувати комплексну систему знань і практичних навичок щодо обґрунтування господарських рішень із різним ступенем невизначеності та ризику. 2. Здатність формування нового економіко-математичного мислення, спрямованого на підготовку фахівців-економістів нової формції. 3. Здатність працювати з комп'ютером як засобом управління інформацією.	Знати: основні поняття та категорії теорії ігор та оцінки економічних ризиків; сучасні методи й моделі розроблення, обґрунтування та прийняття господарських рішень; основні принципи й підходи до обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та ризику; методичні основи кількісного та якісного аналізу економічних ризиків. Уміти:	Теорія ігор та ризиків в економіці

Голова комісії

О.І. Черняк

Спеціальні (фахові) 1. Здатність обґрунтовувати господарські рішення методами теорії ігор. 2. Здатність управління підприємством в умовах невизначеності. 3. Здатність обґрунтовувати інвестиційні і фінансові рішення за умов ризику. 4. Здатність кількісного та якісного оцінювання економічних ризиків.	здійснювати аналіз та оцінювання ризику, використовуючи комп'ютерну техніку та програмно-математичні комплекси; аналізувати ефективність інвестиційних і фінансових рішень; обґрунтовувати вибір оптимальних господарських рішень в умовах невизначеності та ризику. Володіти: здатністю визначати оптимальні форми подання та реалізації господарських рішень; здатністю здійснювати ризик-менеджмент та регулювання економічних ризиків; здатністю визначати напрями та методи регулювання господарських ризиків на підприємстві.	
Загальна 1. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах. 2. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність. 3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності Спеціальна (фахова) 1. Здатність планувати і організовувати діяльність підприємств, організацій, керувати ними та оцінювати їх результати. Приймати професійні рішення щодо їхньої подальшої діяльності та розвитку. Нести відповідальність щодо ефективності їх функціонування. 2. Здатність аналізувати та інтерпретувати дані вітчизняної та зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси та явища, виявляти тенденції зміни соціально-економічних показників в зарубіжних країнах на макроекономічному та корпоративному рівні. 3. Здатність використовувати для вирішення комунікативних завдань сучасні технічні засоби та інформаційні технології, в тому числі і з урахуванням використання навичок ділового спілкування і сучасних методик мовної підготовки. Здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах рідною чи іноземною мовами.	Знати: основні поняття, цілі, принципи, об'єкти управління потенціалом; функції, класифікацію, параметри запасів і показники ефективності управління запасами в комерційних і виробничих системах; методи управління запасами; основні типи економіко-математичних моделей, підходи до моделювання і нормування запасів в комерційній, маркетинговій, логістичній, товарознавчій і рекламній діяльності Вміти: застосовувати методи аналізу в комерційній, маркетинговій, логістичній і рекламній діяльності; управляти виробничим і товарним потенціалом; розробляти економіко-математичні моделі і застосовувати методи оптимізації параметрів запасів для організації і управління комерційної, маркетингової, логістичної і рекламної діяльності. Володіти: методами управління запасами для оптимізації логістичних витрат при організації матеріально-технічного постачання підприємства, закупівель і продажу (збуту) товарів.	Потенціал і розвиток підприємства
Загальна 1. Володіти знаннями об'єктивних законів розвитку економіки. 2. Володіти сучасними інформаційними технологіями.	Знати: основи створення та принципи роботи підприємства у сучасних умовах господарювання, ресурсний потенціал підприємства, методичний інструментарій економічних складових підприємства,	Стратегічний аналіз

Голова комісії

О.І. Черняк

3. Володіти методологіями та вмінням використовувати аналітичні навички. 4. Знати методи ведення наукових досліджень та їх вміння їх застосовувати. 5. Здатність аналізувати та застосовувати передовий досвід в забезпеченні ефективного використання трудових ресурсів підприємства. Спеціальна (фахова) 1. Здатність до оптимального використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів підприємства. 2. Здатність до формування ресурсного потенціалу підприємства, механізмів управління підприємством та практичними навиками оцінки стану та ефективності роботи. 3. Здатність оцінювати конкурентоспроможність підприємства та продукції, розробляти заходи щодо її підвищення. 4. Здатність здійснювати ефективну виробничу, фінансову, кадрову політику підприємства.	нормативно-інформаційну базу України. Уміти: оцінити ресурсну складову підприємства, вибрати та застосувати методи оцінки економічної ефективності формування економічного потенціалу підприємства, аналізувати економічний стан підприємства з урахуванням фінансових результатів діяльності. Володіти: механізмом управління підприємством та практичними навиками оцінки стану та ефективності роботи з урахуванням аналізу фінансових результатів.	
Загальна 1. Здатність до розроблення перспективних планів бізнес - діяльності. 2. Здатність формувати інформаційну базу для дослідження суб'єктів економічної діяльності. 3. Здатність узагальнювати та систематизувати світовий досвід з питань дослідження суб'єктів господарської діяльності. 4. Здатність організовувати процес збору та обробки інформації на підприємстві. Спеціальні (фахові) 1. Здатність формувати системи показників для проведення комплексного дослідження суб'єктів господарської діяльності. 2. Здатність обґрунтовувати методи дослідження результатів роботи суб'єктів підприємницької діяльності. 3. Здатність формувати стратегічні та тактичні плани розвитку фінансово-господарської діяльності суб'єктів. 4. Здатність формувати звіти та аналітичні доповіді щодо динаміки розвитку суб'єктів господарської діяльності.	Знати: основні принципи, прогресивні форми та методи планування; основи контролю в ринкових умовах господарювання. Уміти: вирішувати практичні задачі по плануванню виробництва, збугу і контролю продукції, ресурсного забезпечення, фінансових потреб; розробляти бізнес-план розвитку підприємства; використовувати різноманітні форми фінансування підприємств, вміти планувати ефективну роботу фінансів на підприємстві з урахуванням організаційно-правової форми власності та організаційно-економічної форми господарювання. Володіти: здатністю практичного застосування ключових методів планування у рамках обраної стратегії розвитку підприємства; здатністю складати і корегувати плани підприємства; здатність встановлення дієвого контролю за виробництвом, реалізацією продукції та формуванням належних фінансових показників.	Інформаційний бізнес
Загальна 1. Здатність працювати з інформацією у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.	Знати: Методи підготовки, експертизи й оцінки проектів; Світовий досвід розробки та оцінки проектів для	Управління проектами

Голова комісії

О.І. Черняк

2. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність. 3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності Спеціальні (фахові) 1. Здатність формування системного уявлення про методи оцінки проектів, способи і засоби залучення ресурсів для їх реалізації та механізмів управління ними. 2. Здатність приймати управлінські рішення у процесі маркетингового обґрунтування, аналізу технічних можливостей здійснення проекту. 3. Здатність розробки та обґрунтування управлінських рішень.	їхньої подальшої діяльності; Чинники і критерії, які враховуються на різних стадіях життєвого циклу проектів. Уміти: виконувати фінансово-економічні розрахунки, проводити техніко-економічний аналіз; обґрунтовувати наукові, технічні, організаційні рішення на основі економічних критеріїв у рамках майбутньої професійної діяльності; розробляти міри підвищення ефективності реалізації проекту, використовуючи математичні методи та обчислювальну техніку. Володіти: основними засадами проведення аналізу інвестиційних проектів; інструментарієм аналізу інвестиційних проектів; здатністю обґрунтовувати прийняті фінансові рішення; здатністю прогнозування та накреслення перспектив розвитку.	економі ки
Загальна 1. Здатність планувати та управляти часом. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Спеціальна (фахова) 1. Знання основних економічних процесів та подій пов'язаних з тематикою дослідження, їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему та напрями досліджень.	Знати: структуру організації, установи та функціональне призначення основних підрозділів, їх взаємозв'язок і взаємодію; функції, права, обов'язки співробітників підрозділу за робочим місцем практики і характер роботи, що виконується; зібрати, опрацювати і систематизувати. Вміти: зібрати необхідний матеріал для написання звітів з практики згідно із чинними вимогами.	Ознайо мча практик а
2. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтовувати отримані висновки. Здатність на основі опису процесів і явищ, що відбуваються в сучасній світовій економіці, будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. 3. Здатність аналізувати та інтерпретувати дані вітчизняної та зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси та явища, виявляти тенденції зміни соціально-економічних показників в зарубіжних країнах на макроекономічному та корпоративному рівні	Володіти: глибокими знаннями досвідом у використанні методів наукового пізнання в контексті науково-пошукової роботи; необхідними знаннями для пошуку джерельного матеріалу та обраної тематики досліджень.	
Загальна 1. Здатність планувати та управляти часом. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.	Знати: структуру організації, установи та функціональне призначення основних підрозділів, їх взаємозв'язок і взаємодію; функції, права, обов'язки співробітників	Вироби нча практик а

Голова комісії

О.І. Черняк

3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Спеціальна (фахова) 1. Знання основних економічних процесів та подій пов'язаних з тематикою дослідження, їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему та напрями досліджень. 2. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки. Здатність на основі опису процесів і явищ, що відбуваються в сучасній світовій економіці, будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. 3. Здатність аналізувати та інтерпретувати дані вітчизняної та зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси та явища, виявляти тенденції зміни соціально-економічних показників в зарубіжних країнах на макроекономічному та корпоративному рівні.	підрозділу за робочим місцем практики і характер роботи, що виконується; зібрати, опрацювати і систематизувати. Вміти: зібрати необхідний матеріал для написання звітів з практики згідно із чинними вимогами. Володіти: глибокими знаннями досвідом у використанні методів наукового пізнання в контексті науково-пошукової роботи; необхідними знаннями для пошуку джерельного матеріалу та обраної тематики досліджень.	
Загальна 1. Здатність планувати та управляти часом. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Спеціальна (фахова) 1. Знання основних економічних процесів та подій пов'язаних з тематикою дослідження, їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему та напрями досліджень. 2. Здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки. Здатність на основі опису процесів і явищ, що відбуваються в сучасній світовій економіці, будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.	Знати: основні положення, характерні для бакалаврської дипломної роботи, мати загальне уявлення про методологію написання наукової праці Вміти: пов'язувати проблеми практики з обраним теоретичним напрямком дослідження, визначати структуру та логіку майбутньої бакалаврської роботи. Володіти: досвідом у організації своєї наукової роботи, у використанні методів наукового пізнання	Перед диплом на практика

Голова комісії

О.І. Черняк

3. Здатність аналізувати та інтерпретувати дані вітчизняної та зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси та явища, виявляти тенденції зміни соціально-економічних показників в зарубіжних країнах на макроекономічному та корпоративному рівні.		
--	--	--

Гарант освітньої програми

к.е.н., доцент кафедри економіки та фінансів

М.П.Гриценко

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики Київського
національного університету імені Тараса Шевченка,
доктор економічних наук, професор

О.І. Черняк

Член експертної комісії,
завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної
економіки Харківського національного університету імені
В.Н. Каразіна доктор економічних наук, професор

Т.В. Меркулова

З висновком ознайомлений,
ректор Бердянського державного педагогічного
університету, доктор педагогічних наук, професор

І.Т. Богданов

Голова комісії

О.І. Черняк